ԺԹ. ՏԱՐԻ 3344 | (Ն. Տ.) 19 ԱՊՐԻԼ 1895 | 7 ԱՊՐԻԼ 1895 | 24 ՇէՎՎԱԼ 1312 | ՈՒՐԲԱԹ

20 ՓԱՐԱ.

ՆԱՄԱԿ ԿԱՄ ՈՐ ԵՒ ԻՑԷ ԳՐՈՒԹԻՒՆ ՊԷՏՔ Է ՈՒՂՂԵԼ
ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԳՐԻ
Ղալաթիա, Կ. Պոլիս

درعلیه‌ده غلطه‌ده آره‌ولك غزته‌سی اداره‌سنه

Direction du journal AREVELK
Galata, CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ
ՕՐԱԳԻՐ
Քաղաքական եւ Ազգային

20 ՓԱՐԱ.

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ համար	Տարեկան	դահեկան արծաթ	150
» »	Վեցամսեայ	» »	75
» »	Եռամսեայ	» »	40
Օտար երկիրներէ	Տարեկան	Ֆրանք	56
» »	Վեցամսեայ	»	28
Ընծիր քուղթի վրայ մասնաւոր տպագր. Տարեկան Օսմ. Ոսկի			2
Գաւառաց բաժանորդ ծախքի մէջ		Ղուրուշ	50

Խմբագրութեանս ուղղուած նամակ կամ այլ գրութիւն

Les annonces sont reçues
AUX BUREAUX DU JOURNAL

ՊԻԷՌ ԼՕԹԻ
ԵՒ ԻՐ ՆՈՐ ԳԻՐՔԸ

Անապատին նկարագրութենէն ետք, Պիէռ Լօթի առանձին հատորով մը հրատարակեց իր Երուսաղէմ կատարած ճանապարհորդութեան տպաւորութիւնն, որ՝ ինչպէս կըսէ յառաջաբանին մէջ՝ իր կեանքին մէկ ամսուան օրագրութիւնն է, անկեղծութեան բուռն ճիգով մը գրուած։ Ակադեմականը ու ծովային սպան չեն որ կը խօսին այդ գրքին մէջ, այլ արուեստագէտը ու բանաստեղծը։ Նկարագրական սքանչելի էջեր կը պարունակէ այդ գիրք, որուն գեղեցկագոյն հատուածներէն մէկն է, պահօրնակէս, Հայոց վանքին, միաբանութեան ու Պատրիարքին նուիրուած մասը։ Ս. Յակոբեանց Գանձարանը, մանաւորապէս, հմայիչ ներգործութիւն մը ըրեր է Ֆրանսայի մեծանուն վիպասանին վրայ, որ մէկիկ մէկիկ կը յիշէ «վեց հարիւր յիսուն տարի առաջ նուիրուած ոսկի կոշքով Խորհրդամատեանը. ոսկիէ և ադամանդակուռ նրբակերտ չաթալթագները. եպիսկոպոսական խոյրերը մարգարիտներով ու զմրուխտներով զարդարուած. ու կերպասները, կարծես պարիկներու ձեռքով հիւսուած կերպասներ...»։ Օտարազգի գրագէտ ուղեւորներու կողմէ Երուսաղէմի մեր վանքին նուիրուած նկարագրութիւններուն մէջէն, թէ՛ ուղեւորական գիրքերու և թէ հանդէսներու միջոցաւ, Պիէռ Լօթիի քանի մը էջերը ամենէն աւելի ներշնչումով գրուածներէն են ու կենդանի գոյներով պատկերացում մը, այնքա՛ն պատուաբեր։ Պիէռ Լօթի որ Նուիրական քաղաքին այլ և այլ պատմական վայրերուն այցելած պահուն յուսախաբութիւններ ունեցած էր, պահ մը կը մոռնայ զանոնք ու անցեալին չատ յանկուցիչ մէկ տեսիլքը կը գտնէ Ս. Յակոբայ տաճարին ու յարակից մատուռներուն մէջ՝ «յախճապակիի ու սատափի նկեղեցիին մէջ», ինչպէս կը կոչէ զայն իր նկարագրութեան վերջը։

Լօթիի Երուսաղէմը բարեպաշտութիւն չի բուրեր. բայց ակադեմական-ուխտաւորը անզգայ չէ կրօնային հմայքներուն։ Նուիրական քաղաքին վրայ չատ մը գիրքեր գրուած են, խորիմաստ ու հոյակապ մտածումներով լեցուն. ինքը ուզած է պատկերացնել արդի Երուսաղէմը և տեղ տեղ ընդնշմարել կուտայ, մելամաղձօրէն, թէ հին դարերու պարզ ու ջերմ հաւատքը պակսելու վրայ է։ Դժուար է, թեթեւ ընթերցումով մը, թափանցել անոր ոգիին, որ մանաւոր ուսումնասիրութեան մը առարկայ կրնայ ըլլալ, ինչ որ կ՚ընեն այս պահուս բարիզեան թերթերէ ոմանք առանձին յօդուածներ նուիրելով անոր, որ օրուան նորութիւնն եղաւ Զատկի շաբթուն, Ֆրանսայի գրական շրջանակներուն մէջ։ «Շատ անգամ կրկնուած է որ, կ՚ըսէ յօդուածագիր մը խօսելով այս գրքին վրայ, Պիէռ Լօթիի գրուածները մանաւորապէս կը ճաշակեն ու կը գնահատեն կիները. չեմ գիտեր թէ ո՞վ տարածած է այս կարծիքը որ անհիմն կ՚երեւայ ինծի։ Ամեն պարագայի մէջ, եթէ կիները կը սիրեն զայն ու կը սքանչանան անոր վրայ, մեծ մասով անկարող կը գտնեմ զանոնք՝ անոր գրուածքներուն թափանցելու ու զայնս հասկնալու։ Մինչեւ իսկ չեմ ճանչնար հեղինակ մը որուն ամբողջ հոգին ու ամբողջ արուեստը այնքան անմատչելի ըլլայ կիներուն որքան Լօթիինը։ Երուսաղէմի պէս գործերը չատ չատ պիտի սիրեն քանի մը նշանաւոր կիներ, մէկը՝ այն եղերական խոլունկ քերթուածին համար զոր պիտի գտնէ ամեն մէկ բառի տակ, ու միւսը այնքա՛ն քրիստոնէական տաք զգացումներուն համար զոր նոյնպէս պիտի գտնէ իր բարեպաշտ հոգին այդ բառերուն տակ. երկուքն ալ իրաւունք պիտի ունենան զայն այսպէս գտնելու, և վերջինը չատ աւելի ճշմարիտ ըմբռնում մը ունեցած պիտի ըլլայ քան առաջինը»։

Այս տողերուն մեկնութիւնը հեռուները կրնայ տանիլ զմեզ. անոնք գրուած են բացատրելու համար թէ Լօթիի նոր գործը անհաւատի մը գործը չէ և թէ պէտք չէ դատել զայն իր տառական իմաստէն։ Անոր բոլոր էջերը սիրոյ եւ յաւիտենականութեան տենչովը տոգորուած են։

Անցնինք գրքին զանազան մասերուն։ Բեթղեհեմի նուիրուած նկարագրութիւնը իրապաշտ ուրուագիծ մըն է.— «Զբօսաշրջիկներով լեցուն կառքեր որոնց ճանբայ տալու համար հարկ է դուռներուն տակ կենալ։ Ֆրանսերէն տպեղ վերնագիրներ խանութներուն վրայ. Բարեպաշտական առարկաներու վաճառատուն՝ ... Վերջապէս ահա կը կոխենք Բեթղեհեմի մեծ հրապարակին վրայ զոր կը փակեն Ծննդեան եկեղեցւոյն ամրակուռ պարիսպները։ Օթէլներ, ճաշարաններ կան, եւրոպական ապակեդարանով վաճառատուններ՝ համրիչներով լեցուն։ Կառքերու կայարան մը կայ և բազմութիւն մը մարդերու, իրենց յատուկ աներեսութեամբ, որոնք բան գործ ըրած են ուղեւորները չահագործել...։

«Ուխտաւորները խումբ խումբ ներս կ՚ընդունուին և կը մտնեն Ծննդեան եկեղեցին ու վարայրը որոնց մօտ կը գտնուի մեծ վանք մը Ֆրանչիսկեաններու։

«Այնտեղ կ՚ընդունուինք իտալացի կրօնաւորներու կողմէ որոնք կը նստեցնեն զմեզ սպասման սրահի մը մէջ և հոն առանձին կը թողուն։ Այդ սրահին մէջտեղը կը գրաւէ սեղան մը, մոմազօծ հաստ կտաւով մը ծածկուած որուն վրայ կան գինիի շիշեր կամ պարապ գաւաթներ։ Պատերէն պատկերներ կախուած են։ Բեթղեհեմ անունը որ կը ճառագայթէր, իր բոլոր հմայքը կը կորսնցունէ այս տեսարանին առջեւ. կը վերջանայ. մահասարսուռ պաղութեան մը մէջ՝ ամեն բան կը քայքայուի։ Այնտեղ կը մնանք, անխօս ու դաժան, անհուն տրտմութեան մը և յուսախաբութեան մը մատնուած։ Օ՛հ, ինչո՞ւ եկանք, ինչո՞ւ չի մեկնեցանք իսկոյն, չի վերադարձանք անապատը, այս առտու, երբ վարի հովիտներուն խորէն կ՚երեւար մեզի Բեթղեհեմը, դեռ խորհրդաւոր ու քաղցր...»։

Ուրիշ ուրուագիծ մը, միշտ նոյն տեղէն. լիբկուան նկարագրութիւնն է, Բեթղեհեմի շրջակայներէն—«Ամեն կողմ կը լսուին դաշտերէն դարձող հօտերուն բոժոժիկները, և հեռուէն՝ մենաստաններուն զանգակները։ Կը հասնին ոչխարայ հօտերը. կը սկսին մեր առջեւէն անցնիլ իրենց հովիւներով, և Աստուածաշունչին մէջ նկարագրուածին նման գնացք մըն է այս որ կերկարի։ հոն, մեր աչքին տակ, հետզհետէ սկարացող լոյսի մը մէջ։ Անակնկալ կերպով կանցնին նաեւ յիսունի չափ տղաքներ որոնք կը պարեն, երգելով Ֆրանսայի հին մէկ երգը՝ Լ... ... Քրիստոնեայ դպրոցականներն են որոնք պտոյտէ մը կը դառնան. յիսունի չափ տեղացի պզտիկներ, եւրոպական ձեւով հագուած։ Զանոնք առաջնորդող ֆ... կ՚երգեն նոյն եղանակը և իրենք ալ կը պարեն. տարօրինակ է այս, բայց անմեղ ու զուարթ։ Յետոյ կը վերսկսի անասուններուն ու հովիւներուն գնացքը, աւելի ծանրաքայլ, աւելի վաղընջական երեւոյթով»։

Գիշերը վրայ հասնելու մօտ է. հարկ է Բեթղեհեմ վերադառնալ. Լօթի վերջին ակնարկ մը կը սեւեռէ հովտին վրայ, այն լեռներուն վրայ որոնք փոխուած չեն և զորս Քրիստոս տեսած է այնպէս ինչպէս որ են այսօր. վար կիջնայ ու կանցնի Բեղրոնի հովտէն.— «Գարնայնին իրիկուններու հովը նոյն սարսուռը կը բերէր ու նոյն բոյրերը։ Վայրի տունկերը—պզտիկ տունկեր՝ այնքա՛ն փափուկ և սակայն այնքա՛ն յաւերժական որոնք ի վերջոյ յամառաբար նորէն կերեւին նոյն տեղերը, աւերակներու վրայ—հիմակուան պէս արջատկներ, սամիթներ, սիզատեսակ նուրբ բոյսեր, շուշաններ էին։ Եւ Քրիստոս, վերջին անգամ շրջելուն, կրցաւ տեսնել իր նայուածքը՝ որոնք չէին յառեր աշխարհիկ բաներուն՝ այդ բիւրաւոր կարմիր հովածաղիկներուն վրայ որոնք ցանցնուած են այստեղ, ամենուրեք, գերեզմաններու խոտերուն վրայ»։

Յետոյ կուգայ Յարութեան տաճարին նկարագրութիւնը. Լօթի կանցնի Երուսաղեմի նեղ ու մանուածապատ փողոցներէն, պզտիկ տուներով եզերուած, թաց մայթին վրայէն, առտուն կանուխ, մթնշաղ երկինքին տակ. հօս՝ ուղտերու կարաւան մըն է որ կը յառաջանայ դանդաղաքայլ, անդին ուխտաւոր կիներ որոնք արագ կը քալեն՝ դաւազաններու կռթնած։ Այդ նկարագրութեան մէկ քանի հատուածներն արտատպած ենք ժամանակին, եւրոպական հանդէսէ մը որուն մէջ կը հրատարակուէին։

Իբրեւ գրական ու արուեստագիտական արտադրութիւն, հա՞րկ է ըսել, Լօթիի Երուսաղէմը ծայրէ ի ծայր կը պարունակէ սքանչելի էջեր։ Հաւատքի մասին, երիտասարդ ակադեմականին մտածումները կը յանգին սա հաստուածին որ գրքին եզրակացութիւնն է.

Ո՛հ, հաւատքը, օրհնեալ ու հեշտալի հաւատքը։ Անոնք որ կ՚ըսեն «պատրանքը քաղցր է, ճշմարիտ է, բայց պատրանք է, ուստի պէտք է ջնջել զայն մարդոց սրբտէն» նոյնքան խելայօրայններ են՝ որքան երբ փորձէին վերցունել ցաւերը հանդարտեցունող ու թմրեցունող դեղերը, պատրուակելով թէ անոնց ազդեցութիւնը կը դադրի մահուան բարձին...

Եւ տակաւ առ տակաւ, ինքն ալ կապուած ոգեթիք մը մեղմիկ տպաւորութիւնէն։ Անկեղծապէս, տեսակ մը մանկական միամտութեամբ, կը գանգատի այն տարբերութենէն զոր կը գտնէ իր պատանեկութեան օրերու մէջ զգացած հաւատքին և հիմայ, իր չուրջը տեսած սրտայոյզ երեւոյթներուն միջեւ։ Ու դաժնուած կը մնայ իր տեղը։

ԱՌՏՈՒՆ ԿԱՆՈՒԽ ԵԼԼԱԼՈ՞Ւ Է

Անգլիական հին առած մը կայ որ կ՚ըսէ.

Կանուխ պառկիլը, կանուխ ելլալը է, որպէսզի միտքն արթուն, քսակն աւելի լեցուն եւ առողջութիւնը լաւագոյն ըլլայ։

Անշուշտ Մեծն—Բրիտանիոյ չի պատկանիր առողջապահութեան և առտնին տնտեսութեան այս սկզբունքը գտած ըլլալուն պատիւը, վասն զի անիկա քաղաքակրթութեան առաջին դարերուն ծնունդ առած է։

Մարդն երկրագործ ըլլալուն պէս, հասկցած է արեւին հետ միեւնոյն ժամանակ ելլելուն և իրիկունը երկար ու ապարդիւն հսկումներ չընելուն օգտակարութիւնը։ Ամեն երկրի երկրագործ ժողովուրդը մարդկային ամենէն մեծ ծուլութիւնը կը նկատէ մինչեւ ցորեկ քնանալու սովորութիւնը՝ փոխանակ օգուտ քաղելու արշալոյսէն՝ դաշտերուն մէջ աշխատելով, և ոչ նուազ խիստ են այն չռայլներուն նկատմամբ որք լոյսի և վառելիքի համար զուր ծախքեր կ՚ընեն փոխանակ փայլելու ձրի և կենսատու բունի մը քաղցրութիւնները։

Ֆրանքլին հաշուած է թէ՝ իր ամբողջ կեանքին մէջ առտուն կանուխ ելլող մարդը որչափ հարստութիւն ժողված կ՚ըլլայ իր ծերութեան մէջ։

Դաշտային կեանքի մէջ աւանդական հին առածը զոր անգլիացիք բարձրացուցած են, մեծագոյն մասամբ ճիշդ է։ Գիւղացի մը որ իրիկուան ընթրիքէն անմիջապէս ետքը կը պառկի և արշալոյսին առաջին ճառագայթներուն հետ կ՚ելլէ, քիչ ծախք կ՚ունենայ, աւելի մեծ քանակութեամբ օգտակար աշխատութիւն կ՚արտադրէ և հետեւապէս աւելի հաւանականութիւն ունի հարստանալու քան իր դրացին որ նոյնքան կանոնաւոր և նոյնքան կանուխ արթննալու սովորութիւն չունի։

Այս դրութիւն, որուն նպաստաւոր ազդեցութիւնը երկրի մը հարստութեան վրայ՝ իրաւամբ կը հաչակեն տնտեսագէտները, մարդոց առողջութեան վրայ ալ նոյնքան բարերար ազդեցութիւն կ՚ունենա՞յ։ Հօս տարակոյսը կը սկսի։ Գրեթէ մեքենական կանոնաւորութիւնը զոր գեղացիները սովոր են իրենց նիւթական կեանքի ամեն արարքներուն մէջ ներմուծելու՝ անպայման առողջութիւն և բացառիկ երկարակեցութիւն մը կը վայելե՞ն։

Ոչ. կալուածատէրներէ, հասատուներէ, և առ հասարակ առտուն կանուխ ելլելու սովորութիւն չունեցողներէ աւելի չեն ապրիր։ Իրաւ յանդգնութիւն է եզրակացութիւններ հանել գեղացիներու կեանքի պայմաններուն և ընկերութեան բարձր դասի պայմաններուն միջեւ բաղդատութենէ մը։ Տարբեր միջավայրերու մէջ գործող մարդկային մեքենաներու վրայ այնքան հակընդդէմ ազդեցութիւններ կան որ վերջապէս տեսակ մը հաւասարակշռութիւն առաջ կուգայ։ Ոմանք աւելի մաքուր օդ կը ծծեն, ուրիշներ աւելի աղէկ կը սնանին. ոմանք իրենց ուժը կը սպառեն տաժանելի աշխատութեան մը մէջ, ուրիշներ կը խամրին որովհետեւ մարզանք չեն կըեր. ոմանք չատ ենթարկուած են օդին փոփոխութիւններուն, ուրիշներ, ընդհակառակն, չատ լաւ պաշտպանուած են մթնոլորտի քմահաճոյքներուն դէմ և չեն կրնար դիմագրաւել ջերմաչափի մէկ քանի աստիճան փոփոխութեանց։

Բնութիւնը հաւասարող հակումներ ունի և, բաց ի մէկ քանի ապառողջ արհեստներէ, չէ ուզած որ բացառիկ երկարակեցութիւն մը չնորհուի այս ինչ կամ այն ինչ արհեստին։

Գնահատելու համար ազդեցութիւնը զոր առտուն կանուխ ելլալու սովորոյթը կրնայ ունենալ դաշտերու բնակչաց վրայ, հարկ չիկայ բաղդատութեան եզրներ փնտռել գեղացիներուն և բարձր դասակարգերուն միջեւ, որոց կեանքի պայմանները բնաւ չեն նմանիր դաշտաբնակներու կեանքի պայմաններուն. աւելի աղէկ է քննել կարգ մը տաժանելի արհեստներու ազդեցութիւնը մարդկային կազմուածքին վրայ, որք նոյնքան ենթակայ են օդին փոփոխութիւններուն որքան դաշտի աշխատութիւնները, այլ որք թող չեն տար ամեն իրիկուն կանուխ պառկիլ և յաջորդ օրը արեւին ճառագայթներուն հետ արթննալ։

Ցաւալի է որ ՍԷՆ-ԹՈՄԱՍԻ մէկ աշխատակիցը, այս խնդիրը քննած ատեն, յարմար չէ դատեր վիճակագրութեանց վրայ յենուլ, որոց ճչդութիւնը տարակոյս չպիտի վերցունէր։ Անգլիացի յօդուածագիրը կը հաստատէ որ որսապահները, նաւորդները, այսինքն այն մարդիկ որք հնազանդելու համար իրենց արհեստին պահանջումներուն, չատ անգամ ստիպուած են գիշերուան մեծ մասն ոտքի վրայ անցունել, նոյնքան ենթակայ չեն կանխահաս մահուան որքան դաշտի աշխատաւորները և ընդհանրապէս տոկուն առողջութիւն կը վայելեն։

Այս խնդիրը լուսաբանելու համար անգլիացին կրնար աւելի գիտական եղանակ մը ցուցունել։

Վասնզի որսապահները չատ տրամադիր չըլլալով գիշերային ուղեւորութեանց ձեռնարկել գողերուն դէմ, ու նաւորդներն ալ ծովին առողջ օդը ծծելով տղայ հասակէ, երկուքն ալ իրենց ամբողջ կեանքին մէջ կորովի կայտ կուռենան։

* * *

Յօդուածագրին ինքիր վրայ կատարած փորձը ի սկզբան կարծես կը լուծէ խնդիրը։ Տասներկու տարի չարունակ ստիպուեր է իրիկուան ժամը վեցին պառկիլ և առտուան հինգին արթննալ։ Յետոյ առջի պէս սկսեր է գիշերը ժամը մէկին պառկիլ և ժամը ութին արթննալ։ Այս երկու դրութեանց ալ ատեն, առողջութիւնը խանգարուած մնացեր է, բայց հաստատեր է որ առտուները կանուխ ելած ատենը աւելի յոգնութիւն կը զգար և աւելի քիչ օգտակար աշխատութիւն կարտադրէր։

ՍԷՆ-ԹՈՄԱՍԻ աշխատակիցը կը յաւելու թէ Անգլիոյ մէջ գրեթէ բոլոր հանրային մարդիկ, փաստաբանները, գրագէտները, գիտնականները սովոր են չատ ուշ ելլալու և հետեւապէս պարտին հնազանդիլ տեսակ մը բնազդի որ ստիպէ զիրենք նախամեծար համարելու գիշերային աշխատութիւնն իբրեւ աւելի նպաստաւոր ուղեղի գործունէութեան։

Յանդգնութիւն կ՚երեւայ առածներու տակ ձգել նիւթ մը զոր ամեն ոք ազատ է իր կազմուածքին ու արհեստին պէտքերուն համեմատ կանոնաւորել։ Ոմանք նախամեծար կը համարին գիշերն աշխատիլ, ուրիշներ տեսած են որ իրենց ուղեղային գործունէութիւնը առտուն աւելի գործօն էր ու աւելի բեղմնաւոր։

Հիմնական կէտն է խնամով հասկնալ թէ բնութիւնը հատատուն քունի ո՛րչափ ժամ որոշած է։ Պարտաւորիչ հանգիստի այս շրջանին տեւողութիւնը կը զանազանի անհատներու կազմին համեմատ, բայց նուազագոյն չափ մը կայ ուսկից վար իջնելը վտանգաւոր է։

Երեք հռչակաւոր ութսունամեաններն որք ամենէն աւելի ազդեցութիւն բանեցուցած են ծերերու բարեկամ դարու մը վերջաւորութին վրայ, իրենց ժամանակակիցները զարմացուցած են ոչ միայն իրենց ուղեղային հրաշալի բեղմնաւորութեամբը, այլ և առողջաբանութեան չահեկան դաս մը տուած են անոնց։

Պիզմարք իչխան միշտ նախամեծար համարած է գիշերային աշխատութիւնը և ամենէն երկարատեւ անքնութեանց ենթակայ եղած է։ Իրաւ է որ իր բժիշկներուն անզգոյշ խնամքներուն չնորհիւ Ֆրիտրիխսրուէի պերկատէրը կրցաւ իր ծննդեան ութսունամեայ տարեդարձը տօնել, բայց չատ տկարացած է մարմնով։

Ընդհակառակը Պապը կանուխ կը պառկի և ամեն եղանակի մէջ առտուան ժամը վեցին կելլայ։ Նախկին երկաթեայ նախարարապետէն աւելի քաջողջ, Լէոն ԺԳ. զուարթօրէն կը տանի իր ութսուներհինգ տարիներուն ծանրութիւնը, բայց երբեմն գիշերանց կարթննայ լատիներէն ոտանաւորներ գրելու համար, և երբ ուխտաւորներուն ունկնդրութիւնները կերկարաձգուին, յոգնութեան նշաններ կը ցուցունէ։ Երեք մեծ ութսունամեաններուն էն կորովին էն տարիքոտն է։ Պ. Կլատստոն ութսունըվեց տարու է, բայց որովհետեւ կէս գիշերին կը պառկի և մէկ չունչով մինչեւ առտուան ժամը ութ կը քնանայ, բոլորովին երիտասարդական կորով մըն է պահած։

ԲՈՐԹՈՒԳԱԼԻ թագուհին վերջին ժամանակներս մասնաւոր հակում մը զգացեր է բժշկական արուեստին համար որուն կը նուիրէ իր ժամանակին մեծագոյն մասը։ Մանկամարդ թագուհին երկար ժամերով կը պարապի ախտաբանութեան ու մարդակազմութեան վերաբերեալ հատորներու ուսումնասիրութեամբ։

ԹԵՐԹՕՆ «ԱՐԵՒԵԼՔ»Ի (3)

ԷՕԺԷՆ ՄՕՐԷ

ՏԱՌԱՊԱԾ ԱՂՋԻԿԸ

ՄԱՍՆ ԱՌԱՋԻՆ
ԱՇԽԱՐՀԻ ՄԷՋ ՄԻԱՅՆԱԿ

Տկար ձայն մը պատասխան տուաւ. հասկցաւ որ բաց կ՚ըսէր։ Բանալիքը կղպանքին վրայ էր, պանդոկապետուհին կրկնել չտուաւ ու ներս մտաւ։

Աղջիկը անկողինն էր ու մարմինը տենդէ կը դողդղար։

—Յիսո՛ւս Քրիստոս, ի՛նչ վիճակի մէջ էք. և չէ՞ք կանչեր զիս։

—Հիւանդ չեմ, ըսաւ աղջիկն աշխուժով, երէկի յոգնութեանս մնացորդը...

—Հիւանդ չէ՞ք, Սուրբ Կոյս Մարիամ։ Բայց քանըրչորս ժամ չէք դիմանար այդ ընթացքով. ձեր ուժին վրայ մեծ հաւատք ունիք։

—Տիկին, դատարանը ո՞ր ժամուն կը բացուի։

—Եղեռնադա՞տ ատեանը... ուր պարոնները կը բազմին այս պահուս... ժամը տասնին, տասնուկէսին, գործը գիտէ, այսօր թերեւս աւելի կանուխ սկսի, վասնզի մեծ դատ մը կայ։

Կ. ՊՈԼԻՍ, ԱՊՐԻԼ 7/19 1895

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ

ԿՐՕՆԱԿԱՆ ԽՏՐՈՒԹԻՒՆՔ

Անցեալ օր գաւառային քաղաքէ մը գրուած նամակի մը մէջ պատմուած էր հայ քահանայից աղօթելն ու Աւետարան կարդալն հանգուցեալ ողորմաւան քաղաքչի մը մարմնոյն վրայ։ Հիմակ ասիկա Կ. Պոլսոյ մէջ գրեթէ ո՛չ մէկու մը զարմանք կը պատճառէ. որովհետեւ հանգուցեալը, թէեւ այլակրօն քաղաքի, բայց բարի և օգտակար մարդ մ'էր կատարելապէս, մարդասէր, բարեգործ, ազգասէր, որ շատ բարիք ըրած էր տեղացիներուն։ Ամենէն անտարբեր մարդն անգամ բնականապէս կը ցաւի մարդկային ընկերութեան օգտակար անդամներուն կորստեան համար, ո՛ր ազգէ և ո՛ր կրօնէ ալ ըլլան։ Բայց ժամանակաւ այս խնդրոյ վրայ տարբեր կը խորհուէր։ Ո՛չ թէ հայ եկեղեցականութիւնն այլ հայ ժողովուրդն անգամ կը զգուշանար մասնակցելէ այլադաւաններու յուղարկաւորութեան։ Մեզք կը համարուէր անոնց վրայ հոգեհանգիստ կատարել, կամ այնպիսեաց յիշատակն յարգել ու մեծարել։ Որչափ ալ մեր Եկեղեցւոյ սկզբունքները լայն ըլլան ու մարդասէր, անգիր սկզբունքներու հաւաքածոյ մը կար որ պինդ կը պահուէր։ Այն վայրերու մէջ ուր հիմակ այս կրօնային անխտրութիւն կ'երեւի, քառորդ դար յառաջ բոլորովին տարբեր ոգի մը կը տիրէր, և այս տողերը գրողին համար մանաւանդ, որ տեղւոյն վրայ նոյն կրօնային վէճերը դիտած էր այնպիսի հասակի մը մէջ ուր ամէն բան խորունկ կը տպաւորուի մտաց վրայ, յիշեալ նամակին ըրած պատմութիւնը բոլորովին նոր բան մը պիտի թուէր։ Քառորդ դար կամ 30 տարի երկար ժամանակամիջոց մը չէ, բայց այն ժամանակ ո՛ր Հայը միտքէն կ'անցունէր Բողոքականի մը մեռելին երթալ, խօ՞ղ թէ իրեն հետ քահանայ ալ տանիլ։ Հայ, Բողոքական, Կաթոլիկ ամենեւին չէին յիշեր նոյն լեզուն խօսելնին։ Սաստիկ ատելութեամբ զիրար կ'ատէին։ Մինչեւ իսկ իրարու հետ չէին ամուսնար, իրարու տուն չէին երթար։ Բողոքականներուն քով շատ յաճախող Հայ մը կասկածելի կը թուէր իր ազգայնոյն իբրեւ բողոքականամիտ, իբրեւ աղանդաւոր, ու երբեմն կ'ըլլար։ Ամենէն փոքր միջադէպն իրենց մէջ մեծ խնդիր մը երեւոյթը կ'առնուր։ Պատրիարքարան և Ազգապետարան առէջ կը զրկէին այս գաւառացի ժողովրդոց կրօնային վէճերովը։ Մէկ կողմն ո՛րչափ նախապաշարեալ էր, միւս կողմն ալ նոյնքան անձուկ մտքով մը առաջնորդուած էր, որով գերեզման ո՛չ միայն քրիստոնէի տեղ չէին դներ, այլ և ո՛չ իսկ մարդու տեղ կը դնէին։ Մէկ կողմին համար, անկարելի էր որ ալլադաւանը բարի-քաղաքացի մը կարենար ըլլալ, միւս կողմին համար անկարելի էր որ Հայը քրիստոնեայ կամ Աւետարան կարդացող ժողովուրդ մը սեպուէր։

Հիմա, փա՜ռք Աստուծոյ, կրօնական խտրութիւնները մեղմացած են շնորհիւ կրթութեան ու գաստիարակութեան։ Հիմակ այնքան մնասակեր խտրութիւնք չկան։ Քիչ քիչ ժողովուրդը վարժուած է կրօնային դաւանութեր խղճի խնդիր միայն նկատելու։ Զէ թէ միայն երեւաքար, այլ համոզմամբ հասկցած կամ հասկնալ սկսած է քրիստոնէութեանտուն ոգին, որ սէրն է, և թէ ուր սէր չկայ, մարդասիրութիւն չկայ, հոն քրիստոնէութիւն չի կրնար ըլլալ։ Ասով մերայինք ամենեւին անտարբեր չեն ըլլար իրենց Եկեղեցւոյն. բայց աւելի լայն մտքով մը կ'ուզեն նոյն քրիստոնէական Եկեղեցւոյ զաւակները նկատել ուրիշներն ալ, և յարգել ու մեծարել զանոնք, և մարդասիրաբար վարուիլ անոնց հետ, երբ մանաւանդ նոյն մարդասիրական զգացումը փոխադարձաբար տեսնեն։ Քրիստոնէական այս գովելի զգացումները իրապէս նոր բաներ չէին մեր մէջ ալ. զի նախնի քրիստոնէութիւնն անխուսափ նոյնքան պարզ էր։ Բայց անոնք որ քրիստոնէութիւնը կը մեկնէին ժողովրդին, անոնք որ ժողովրդեան միտքն ու հոգին կը վարէին, պատմութեան դարերուն մէջ սխալ կարծիքներ տարածած էին։ Պարզ ժողովուրդն էապէս բարի է, բաւական է որ յանուն կրօնի մոլեռանդութեան սերմեր իր մէջ չցանուին. զի մոլեռանդութեան սերմերը ցաւք նուազ չէն վնասած քրիստոնէութեան քան նորադանդութեան սերմերը։ Լաւ է ժողովրդին խօսիլ միշտ քրիստոնէութեան այն կողմերուն վրայ ուր սէր, բարեգործութիւն, մարդասիրութիւն ներշնչելով հաւատացեալ այլ և այլ հատուածներն իրարու հետ սիրով վարուելու կը յորդորեն, քան այն կողմերուն վրայ ուր վարդապետական նրբութիւններով և աստուածաբանական վէճերով զանազան դասերն իրարմէ կը հեռացնեն, պառակութեան կը ձգեն, խտրութիւններ յառաջ կը բերեն, որով մարդկային հասարակութեան ճշմարիտ օգտին և հոգիներուն ճշմարիտ երջանկութեան հակառակապէս կը վնասեն։

Այս ոգւոյ քրիստոնէական մտածմունքներու վրայ հա՞րկ է նաեւ աւելցնել ժամանակիս քաղաքակրթութեան ոգին, որ այս մասին բոլորովին մէկ է քրիստոնէական սիրոյ սկզբունքին հետ։ Ցայտնի է թէ մեր ապրած դարուն մէջ այնպիսի կրօնային մոլեռանդութիւնք անդէպ են բոլորովին։ Հիմակ ամեն Եկեղեցի ինքզինք կը պաշտպանէ ո՛չ թէ օտար Եկեղեցիներուն դէմ խրատանելով, այլ բարեգործութեան մեծագոյն ծառայութիւն մը մատուցանելով, մարդկային հասարակութեան իմացական ու բարոյական օգտին աւելի կարեւոր չափով մը սպասարկու ըլլալով, ժողովրդեան ամեն դասերուն աւելի օգտակար ըլլալով, աղքատներուն ամեն ժամանակէ աւելի օգնելով, որբերն, անկալներն աւելի ազեկ խնամելով, ամեն կերպ կարօտեալներուն և ցաւագարներուն աւելի մեծ նպաստ ընձեռելով։ Այս չինիչ ծառայութեամբք ահա Եկեղեցիք կը ջանան աւելցնել իրենց հրապոյրն, և ուշ կամ կանուխ ամենքն ալ պիտի հասկնան թէ ծաւալման տարբեր մեթոտներ անտեղի են, զի անօգուտ են այլ եւս։ Աւելի փոքր շրջանակի մէջ, մեր Եկեղեցին ալ իր գերն ունի մարդասիրական այս չինիչ գործի մէջ։ Աւետարանը միշտ նոյն սուրբ մատեանն է, և անոր գեղեցիկ սկզբունքներէն ներշնչուելու ժամանակն անցած չի կրնար համարուիլ երբեք։

Բ. Ք.

Տնտեսական խնդիր

ԱՖՐԻԿԷԻ ՈՍԿԵՀԱՆՔԵՐԸ

Փարիզէ կը գրուի թէ Ֆրանսայի մէջ սեղանաւորական նոր ձեռնարկներու պակասութեան պատճառաւ՝ սեղանաւորք սկսած են օտար ձեռնարկներու յատկացնել ֆրանսական դրամագլուխներ։ Մինչեւ ցայսօր աւելի քան 600 միլիոն ֆր.ի ֆրանսական դրամ յատկացուեր է Հարաւային Աֆրիկէի ոսկեհանքերուն բաժնեթուղթերը գնելու, և Լոնտոն ղրկուեր է։ Այն հանքերու մէջ կան որ արդարեւ շահաբեր են։ Բայց ուրիշ մեծագին շահագիտութեան շնորհիւ, այնպիսի թուղթեր ալ կը ծախուին ժողովրդեան որք նոյնքան արժէքաւոր չեն կրնար ըլլալ։ Շահագիտութիւնն այն աստիճանի հասած է որ հիմա չորս-հինգ հարիւր ֆր.ի կը գնուին թուղթեր որք երբեմն քան և հինգ ֆր.ի կ'առաջարկուէին։ Բայց այս գիտողութիւնը գրող Ֆրանսացին կ'աւելցնէ թէ «Զարիքէն ալ բարիք կրնայ ծնիլ. եթէ դէպ ի Թրանսվալ գնացող դրամագլուխներն երկրին մէջ մնային, պիտի գործածուէին պետական արժեթուղթեր գնելու, որոց գինն աւելի եւս պիտի բարձրանէին, և կառավարութիւնն ամենայն հաճութեամբ տոկոսի նոր զեղչեր պիտի ընէր։ Արդ, տոկոսին չափազանց աժնումն ալ ուրիշ չարիք մ'է որուն դէմ պանդատողներ արդէն լեգէոն մ'են։»

* * *

Ղալաթիոյ Թերթ մը կը գրէ թէ «Սակաւաթիւ ամանձանչորհեալք, զորս Սըր Ճոնկար Վինսընց շահակից ըրած է Trust New Africa անուն իւր նոր խմբակին, կը զգուշանան իրենց թուղթերն ի հրապարակ հանելէ։ Զարմանալի չէ այս. զի քիչ ժամանակ առաջ ի Լոնտոն մէկ ոսկի հանուած այս թուղթ հիմա գրեթէ հինգ ոսկի կ'արժէ, որ ոսկեհանքերու տարեգրութեանց մէջ հազուադէպ է. ի բաց առեալ City and Suburban թուղթն, որ 1887ին մէկ ոսկի հանուած էր և այժմ 27.87 ոսկի կ'արժէ, նաեւ Rand Mines, որ նմանապէս մէկ ոսկի հանուած էր և 29.75 ոսկի կ'ընէ հիմա։»

Միւս կողմէ, յայտնի է թէ թուղթ մը ո՛րքան քիչ գտնուի հրապարակի վրայ, նոյնքան յարգի կ'ըլլայ, և վերոյիշեալ նոր թուղթին յարգ գտնելն ալ՝ գործին ներքին արժէքէն անկախաբար՝ հրապարակի վրայ շատ չգտնուելուն արդիւնք կրնայ ըլլալ։

ՍԵՂԱՆԱՒՈՐԱԿԱՆՔ. — Կ'ըսուի թէ վերջին օրերս ոսկ. արժեթղթոց յետադաղաց շարժումը վերագրելի է, նախ, շահագիտութեան յափրանալուն կամ կշտանալուն, և երկրորդ, Հանրային Պարտուց Վարչութեան հասոյթներուն մէջ երեւցած նուազման։ Այս նուազում կը ցուցնէ թէ յիշեալ հասոյթք առայժմ իրենց զարգացման վերջին կէտն հասած են, և ժամանակ պէտք է որ Բոնտոլիէին $^1/_4$ առ 100 տոկոս աւելի վճարելու չափ աւելնան։ Վարչութեան անցեալ ամսոյ հասոյթք 5,000 ոսկի պակաս են քան անցեալ տարւոյ նոյն ամսոյ հասոյթք։ Երրորդ պատճառ մ'ալ սա կրնայ ըլլալ անխամ որ ուրիշ պետական արժեթուղթեր ալ չափէն աւելի բարձրացած ըլլալով՝ մերթ ընդ մերթ անխուսափելի է որ յետադաղաց շարժում մը տեղի ունենայ, և վերջին օրերս ալ այսպէս եղած ըլլալ կը թուի։ Բումէլիի Երկաթուղւոյ պարտաթուղթք ամենէն աւելի նպաստաւորեալ վիճակի մէջ են, քանի որ միշտ այն յոյսը կայ թէ 100ին 58ի տեղ 72 վճարելու կարգադրութիւնն ի վերջոյ պիտի վաւերացուի։ Իսկ Ռեժիի հասոյթք մարտ ամսոյ մէջ 7,000 ոսկի աւելի եղած են քան անցեալ տարւոյ նոյն ամսուն. (165,000 ոսկւոյ դէմ 172,000 ոսկի։)

ՓԱՐԻԶ ՔԱՂԱՔԻՆ $117^1/_2$ միլիոն ֆր.ի նոր փոխառութիւնը մաս առ մաս հրապարակ հանել որոշուած է, և 60ին տարւոյ մէջ ամբողջը պիտի հանուի լմնայ։ Ցայտնի է թէ պիտի գործածուի Փարիզ քաղաքին առողջապահական պէտքերուն (ջուրի և կոյուղիի ճամբաներուն)։ Ասոր ալ տոկոսն է 100ին $2^1/_2$, և 75 տարիէն հատուցանելի է։ 400 ֆր.նոց թուղթն 390ի պիտի տրուի։ Տարին 470,000 ֆր. յատկացուած է պարգեւներուն։

«ԿԱԼՈՒԱԾԱԿԱՆ ՊԱՆՔԱՆ» ՖՐԱՆՍԱՅԻ իր տարեկան գումարում ըրաւ անցեալ եւ ընկերութիւն։ Ընդհանուր Տնօրէն Պ. Բրիսդոֆ իր կառավարած հաստատութեան վիճակն ըստ կարի վարդագոյն ցուցուց։ 44 ֆր. շահաբաժին ծանուցուեցաւ։ Անցեալ տարի 45 ֆր. տրուած էր, ինչպէս անցեալները ծանուցինք։ Քրէտի Ֆոնսիէն 250 միլիոն ֆր.ի փոխառութիւն մը հրապարակ պիտի հանէ՝ պարգեւաւոր գլխավճարներով։ Այս գործողութեամբ կարող պիտի ըլլայ երկրագործներու փոխ տուած իր գումարին տոկոսն իջեցնել 100ին 4ի։ Բայց Քրէտի Ֆոնսիէն քննադատող լրագիրք դիտել կուտան թէ ասիկա շնորհ մը չէ երկրագործներուն. զի դրամագլխոյ սովորական սակն 100ին $2^1/_2$ի իջած է, և երկրագործն ամենէն հաստատուն կալուածական երաշխաւորները տալով հանդերձ հազիւ 100ին 4ով դրամ պիտի կրնայ գտնել։ Հապա ի՞նչ է 100ին չորսով ալ դրամ չկարենա՞լ գտնել այս երկրագործ տարր։

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ՌՈՒՍԻԱ, ՖԻՆԼԱՆՏԻԱ, ՇՈՒԷՏ

Ֆիննական և շուէտական լեզուներու պայքարին վրայ Թայմզի թղթակցին հաղորդած տեղեկութիւններն երէկ հրատարակած էինք։ Այս վէճն աղէկ հասկնալու համար, պէտք է յիշել թէ Ֆինլանտիոյ մեծ-դքսութիւնն, որ Շուէտէն անցած է Ռուսիոյ, կը պարունակէ երեք տարբեր տարրեր. բնիկ Ֆինն ժողովուրդն, որուն կը պատկանին ժողովրդեան խոնարհ և միջին դասերը, շուէտացի տարրը կամ շուէտական կրթութեամբ զարգացած տարրն, որուն կը պատկանին ազնուականութիւնը, կալուածատիրութիւնն և ուսեալ միջակեալ դասէն մաս մը, և ռուս տարրն, որուն կը պատկանի կառավարական մարմնոյն մէկ մեծ մասը։ Թէպէտ Ֆինլանտիոյ մեծ-դքսութիւնը Ռուսիոյ թողուած է, բայց Շուէտի ձեռքը կը գտնուի Ֆինմարք գաւառն, որ ռուսական ստացուածքը կը բաժնէ շուէտական ստացուածքէն, և թէպէտ շուէտացի տարրն հոն աւելի զօրաւոր է, բայց ժողովրդեան մէկ կարեւոր մասը Ֆինն է։ Ֆիննք, ինչպէս յայտնի է, կը պատկանին կեդրոնական Ասիայէն գաղթած Դուրանեան ցեղին, որոյ այլ և այլ ճիւղերն են Մաճառք, Թաթարք, Օսմանցիք են, մինչ Շուէտացիք և Ռուսք կը պատկանին Արիական տոհմին։ Ֆինն լեզուն «զօդական» է մաճառերէնի և թուրքերէնի պէս, մինչ շուէտական և ռուսական լեզուք «թեքական» են։ Ֆիննք, Շուէտացւոց նման, բողոքական են։ Պարկեշտ, աշխատասէր, գործունեայ, արդիւնաշատ ժողովուրդ մ'են։ Ֆինլանտիոյ մեծ-դքսութիւնը պահած է իր նախկին կարգեր ու կանոններ, Երեսփոխանական ժողովն, որ ժողովրդեան չորս տարբեր տարրերը կը ներկայացնէ (կալուածատէրք, վաճառականք, երկրագործք և եկեղեցականք,) և Ծերակոյտն, որ ազնուականութիւնն ու կառավարական դասը կը ներկայացնէ։ Ռուս կուսակալ մը կը ներկայացնէ կայսերական իշխանութիւնը։ Ֆիննք յառաջագոյն կ'ընդունէին լոկ շուէտական կրթութիւն մը, շուէտական լեզուաւ, որ շատ աւելի մշակուած է քան ֆիննական լեզուն։ Բայց դարուս մէջ Ֆինն գրագէտներ սկսան մշակել ժողովրդեան մեծագոյն մասին հասկցած տոհմային լեզուն։ Ասոր ծագեցաւ վէճ ֆիննական և շուէտական «մշակութեանց» մէջ, Շուէտացիք ոչ միայն քաղաքակրթութեան այլ և տիրապետութեան պահանջմամբ իրենց լեզուն առաջ քշելով, և Ֆիննք յանուն տոհմային կրթութեան իրենց լեզուն աւանդելով ու զարգացնելով։ Մինչ այս վէճ նոյն իսկ Ֆինլանտիոյ մեծ դքսութեան մէջ տեղի կ'ունենայ, հոս առաւել սաստիկ է ի Ֆինմարք։ Համապատեան թերթերն օգտուելով այս վէճէ, կը պահանջէին որ ռուսերէնի ուսումն յառաջ տարուի Ֆինլանտիոյ մէջ։ Ֆիննք իրենց տոհմային կրթութեան գործին մէջ այսպէս հարկադրեալ են երկու հակառակորդի մէկէն դէմ դնելու, թէ՛ շուէտերէնի և թէ ռուսերէնի։ Թայմզի թղթակցութեան նայելով, այս օրերս ռուս կառավարութիւնը միջամտեր է վէճին, հրամայելով որ Ֆիննական լրագիրք դադրեցնեն Շուէտի դէմ գրելն, որպէս զի երկու դրացի երկրաց մէջ քաղաքական խնդիր մը չծագի։

Ուրիշ առթիւ մը կը բացատրենք թէ ինչ'ու համար Ռուսիա կ'ուզէ սիրաշահիլ զՇուէտ։

ՖՐԱՆՍԱ. — Ծայրը ծայրին հազիւ սատ շարած օր կըրան Երեսփ. Ժողովն ու Ծերակոյտն համաձայնիլ ելմտացոյցի վրայ։ Երկիցս իրարու ղըրկեցին ելմտացոյցը՝ կոցի կամ գնդակի մը պէս։ Նմէ հետեւեալ օրը Զատիկ չըլլար, վէճն աւելի կ'երկննար. զի այս անգամ Ծերակոյտը քիչ մը «ինքզինք ցուցուց», Երեսփոխանութեան ամեն ըսածներուն այո չըսաւ, և փոքրինչ չափ դնել անոր ծախսարար ունակութեանց, բայց մինչեւ մէ՛կ աստիճան միայն։ Զուարճալի պարագայ մը այն եղաւ որ որսորդ գնդին մէջ զինուորական ծառայութիւն կատարող Նախկին չափազէտ զասատուն Պ. Միրման, որ ժողովոյ նախորդ որոշման համեմատ եկած էր վիճաբանութեան մասնակցելու, ստէ ելաւ զօրծառուրական կողմէ խօսելու համար, և նոյն հետայն պատերազմական նախարարն ելաւ գնաց ժողովէն. զի իր կարծիքին չանսալով, ժողովն հաւանած էր որ զինուորական ծառայութեան պայմանաժամը դեռ չաւարտած մարդ մը, քանի որ երեսփոխան ընտրուած է, արձակուրդ ստանալով կարենայ բազմիլ ժողովոյն մէջ։

ՉԻՆ ԵՒ ՃԱՊՈՆ հաշտութեան էական պայմաններուն վրայ համաձայնած են, ինչպէս ծանուցինք չորեքշաբթի, բայց հաշտութեան վերջնական պայմանք դեռ յայտնի չեն։ Սա չափն ստուգուած է կ'ըսուի թէ Ճապոն Ֆորմոզայէն կը հրաժարի, բայց Բորթ-Արթուրի հետ Լիաօ-Թունկ թերակղզին կ'առնու Մանչուրիոյ կողմէ, վերջին վայրկենին Ճապոն սպառնացած ըլլալով իր զօրքը Բեքին մղնել, չինացի պատգամաւորք տեղի տուեր են։

ԵԳԻՊՏՈՍԻ կառավարութիւնն երկու հազար եգիպտ. ոսկի տուաւ Սլադին փաշային (որոյ Խարդումէ փախչիլն և տեղւոյն Էմիրին ձեռքէն ազատիլը պատմեցինք արդէն), ի փոխարինութիւն անոր յետնեալ թոշակին իր գերութեան ժամանակ։ Կառավարութիւնն յանձն առաւ նաեւ վճարել հազար ոսկին որ զինք փախցնող և ազատող Արաբներուն խոստացուած էր։ Սլադին փաշա մայիս ամսուն Եւրոպա պիտի գայ իր ծնողքն ու ազգականները տեսնելու, և աշնան պիտի դառնայ Եգիպտոս, ուր Խտիվական կառավարութիւնը դարձեալ կարեւոր պաշտօն մը պիտի տայ իրեն։

ՏԱՐԵԴԱՐՁ ՍԷՏԱՆԻ. — Վիլհէլմ կայսեր նախաձեռնութեամբ, 1870ի պատերազմին մէկ ժողովրդական պատմութիւնը պիտի հրատարակուի Սէտանի յաղթութեան տարեդարձին օրն, որ այս տարի մասնաւոր շքով պիտի տօնուի, 25րդ տարին ըլլալուն առթիւ։ Գործին խմբագրութիւնն յանձնուեցաւ Բրոֆ. Լինտներ։ Գործը պատկերազարդ պիտի ըլլայ, և զանազան փոքր պատմութիւններ ալ պիտի պարունակէ։

Ի ՄԱՐՍԻԼԻԱ. — Տիւան անուն զինուորը գրաւ դրած էր թէ կարող է իր համազգեստն հագած պատուանդանի մը վրայ 28 օր անշարժ կենալ արձանի մը պէս, օրուան մէջ միայն մէկ ժամ հանգչելով։ Մարդն իր խօսքը բռնեց, և Աւագ Ուրբաթ օր ատարտեց Սիմոն Սիւնակեացին հետ իր նորօրինակ մրցումը։ 10,000 ֆր.ի գումարն ստացաւ։ Բայց իր սրունքներ շատ ուռած են, և ջղգողութեան նշաններ երեւցած են։ Բժիշկները սակայն կ'ըսեն որ քիչ մը հանգիստով ինքզինք կըրնայ գտնել։

ՊՈՒԼԿԱՐԻԱ. — Սօֆրանեէի մէկ որոշման համաձայն, հանրային պաշտօն վարած ամեն մարդ երբ ալ ուզուի կրնայ հրաւիրուիլ իր հարստութեան աղբիւրը ցոյց տալու, այսինքն՝ բացելու թէ ուսկի՞ց վաստկած է այն դրամն որով կալուած ևն. գնեց է։ Այս որոշում ասկէ առաջի պաշտօնեաներուն համար ալ գործադրելի ըլլալով, նախ ի գործ կը դրուի Սոֆիայի նախորդ քաղաքապետ Պ. Բեգրովի վրայ, և կ'ըսուի թէ նոյն իսկ Պ. Սգամպօլովի նկատմամբ եւս ի գործ պիտի դրուի չատ չանցած։

ՀԵՌԱԳԻՐ

ԼԻՑՊԱՆ 18 Ապր. — Կէս գիշերէն մէկ ժամ ետքն սկսելով մինչեւ առաւօտ չորս անգամ երկրաշարժ եղաւ։

ՌՈՒՍԻԱ. — Պ. Ֆէլիքս Ֆօռ այսօր Ռուսան հասաւ ընկերակցութեամբ ներքին, ծովային, առեւտրական և հանրօգուտ շինութեանց նախարարներուն։ Մեծ բազմութիւն մը որ երկաթուղւոյն երկու կողմերը շարուած էր, եռանդնալից ընդունելութիւն ըրաւ Նախագահին։ Պ. Ֆ. Ֆօռ ընդունեց գաւառապետը, քաղաքապետն, եկեղեցականութիւնն ու հրամատարները։

ՄԱԴՐԻՏ. — Զօրս Թնդանօթակիրք եւս մեկնեցան դէպ ի Քուպա։

ՀՌՈՄ. — Վիլհէլմ կայսր ծանուցեր է թէ Սեպտ. ամսուն պիտի գայ Հռոմ։

ԱԶԳԱՅԻՆ
ԼՈՒՐԵՐ

Այս առաւօտ ժամ 4ին, Ցունաց Պատրիարքարանին կողմէ պատգամաւորութիւն մը մեր Պատրիարքարանը գալով, Ամեն. Տ. Անթիմոս Ս. Պատրիարքին կողմէ Զատկական տօնը շնորհաւորեց Ամեն. Տ. Մատթէոս Ս. Պատրիարքին և ընդունեցաւ արժանավայել մեծարանօք։

Պատգամաւորութիւնը կը կազմէին Ցունաց Պատրիարքական փոխանորդ Գեր. Տ. Եէրվասիոս, և ուրիշ երկու եկեղեցականներ՝ Տ. Կիրիլոս և Տ. Լիգորիոս, ու երեք աշխարհականներ, Եօրկաքի էֆէնտի Մէլախրինոս, Եանգօ էֆէնտի Խօճի և Տիմիդրաքի Քասնեթոպուլօս էֆէնտի, ընկերակցութեամբ Պատրիարքարանի գործակատար Անտոնաքի էֆէնտիի։

Ցոյն պատգամաւորք Պատրիարքարանի դուռնէն ընդունելով, առաջնորդուեցան փոխանորդարանը, ուր Գեր. Տ. Գաբրիէլ Ծ. վարդապետի կողմէ մեծարուելէ ետք, հրաւիրուեցան Պատրիարքական դահլիճը, ուր կը գտնուէր Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրը՝ շրջապատեալ Գեր. Տիմոթէոս, Հմայեակ և Եղնիկ եպիսկոպոսներէն ու վարդապետներէ։ Շնորհաւորութիւնք ու տեսակցութիւնք շատ սիրալիր եղան։

Տիմիդրիոս էֆ. Զօլաքիտէս, որ կ'ընկերանար յոյն պատգամաւորներուն, հայերէնի թարգմանեց Գեր. Տ. Եէրվասիոսի շնորհաւորական ուղերձը, որուն պատշաճապէս պատասխանեց մեր Ս. Պատրիարքը։

Ցոյն պատգամաւորք, հրաժեշտ առնելէ ետք մեր Ս. Պատրիարքէն ու ներկայ եկեղեցականներէն, ըստ սովորութեան Մայր Եկեղեցի իջան որ շքեղապէս լուսազարդուած էր և խունկ բազմութեամբ լեցուած։

Գեր. Տ. Եէրվասիոս սեղանն ելլելով աղօթելէ ետք, ներկայներն օրհնեց եւ մեկնեցաւ, իր ընկերակիցներուն հետ ի Պալըքլը։

Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրն երէկ առաւօտ Մայր եկեղեցւոյ մէջ հանդիսաւոր Պատարագ մատոյց մասնաւորաբար կանանց համար և քարոզ խօսեցաւ։

Պուլկարաց Ամեն. Էկզարքին կողմէ Տ. Մաքսիմ եպիսկոպոսն և գործակատար Եօրկաքի էֆէնտի երէկ Պատրիարքարան գալով Զատկի առթիւ շնորհաւորական այցելութիւն տուին Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր։

Պատրիարքական Գեր. փոխանորդը երէկ ի Բերա Օթէլ տը Լոնտր գնաց՝ Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր կողմէ փոխադարձ այցելութիւն տալու Ճիպրալթարի անկլիքան եպիսկոպոս Պ. Սեթաֆորտի, սակայն եպիսկոպոսը բացակայ ըլլալուն, Գեր. փոխանորդն ընդունեցաւ Մէմորիըլ Չըրչ եկեղեցւոյն երէցին կողմէ և խիստ սիրալիր տեսակցութիւն մը ունեցան։

Երուսաղէմայ Պատրիարք Ամեն. Տ. Ցարութիւն Սրբազան հեռագիրաւ գոհունակութիւն յայտնած է Մայր եկեղեցւոյ Թաղական խորհուրդին, որ թէ՛ Զատկի և թէ Ն. Սրբազնութեան անուան տօնախմբութեան առթիւ շնորհաւորական հեռագիր մը ուղղած էր։

Ներքին լուրեր

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆՔ. — Ուսկիւտարու գաւառակին առեւտրական դատարանին նախագահ անուանեցաւ Թէքրէք գաւառին առեւտրական դատարանին նախագահ Մէհմէտ Սէյֆի էֆէնտի։

Էրզրումի Սպեր գաւառակին գայմագամ անուանեցաւ Ճէմիլ պէյ։

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ՁԵԿՈՒՑՈՒՄՆԵՐ. — Լաթաքիայէն հետեւեալ հեռագիրն ուղղուած է Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին։

Շնորհիւ Վեհ. Սուլթանին արդարասիրութեան, ամեն պարագայի ու ժամանակի մէջ անդորր ու յապահովի ենք և արդարութեան կարժանանանք։ Մեր Զատկի տօնն ալ ամենայն հանգստութեամբ անցուցինք։ Բոլոր Քրիստոնեայ ազգութիւնք մեծ թէ փոքր՝ իրենց վայելած շնորհներուն և անդորրութեանը համար պատիւ ունին իրենց երախտագիտութիւնը և միանգամայն հաւատարմական բարեմաղթութիւնները մատուցանել յառաջ կայս. գահոյից։

6 Ապրիլ

Ստորագրութիւնք

Լաթաքիայի յունաց մետրապոլիտ Միլանիոս, հայոց առաջնորդ Թադէոս և Մասոնի Մուլթրաններու փոխանորդ Զըրջիս։

* * *

Ապրիլ 5 թուականաւ Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին ուղղեալ հեռագրեր ծանուցած են թէ Հալէպի, Էնկիւրիի, Տիարպէքիրի, Էրզրումի, Խարբերդի, Սըվազի, Տրապիզոնի և Վանայ նահանգաց մէջ ալ, շնորհիւ Վեհ. Սուլթանին, կատարեալ անդորրութիւն և ապահովութիւն կը տիրէ։

* * *

Քաղաքապետութեան պաշտօնատան մէջ կազմեալ արկածելոց նպաստամատոյց յանձնաժողովը նորէն նպաստներ բաշխած է երկրաշարժէն արկածելոց։ Մինչեւ հիմա բաշխուած նպաստներու ընդհանուր գումարն եղած է 6,633,626 ղրուշ։

ՄԵՆ-ԵՊԱՐՔՈՍ Բարձր. Ճէվատ փաշա անձնական տկարութեան պատճառաւ երէկ չկրցաւ Բ. Դուռն երթալ։

ԵԼՄՏԱՑՈՅՑԻՆ մէջ հաւասարակշռութիւն գոյացնելու համար ըլլալիք զեղչերուն համար կայս. Իրատէ մը հրամայած է որ, կ'ըսէ Սըրվէթը, Բ. Դուռն առ այդ կառավարական պաշտօնատանց կարծիքն առնու։ Ըստ այնմ, եպարքոսական հրամանագրով մը համաձայն, բոլոր պաշտօնատունք ղրկած են իրենց պատասխանները։

Նոյն թերթը կ'իմանայ թէ Մաքսային վերատեսուչ Րաիֆ փաշա, սկզբամբ ընդունած է գործադրել այդ զեղչերն իր պաշտօնատան մէջ։ Կ'ըսուի թէ ի միջի այլոց մաքսային ժողովոյ անդամոց թուոյն վրայ տասնըհինգի չափ զեղչ մը պիտի ըլլայ։ Այդ ժողովոյ անդամոց թիւն այժմ քսանէ աւելի է։

ՄԱԼԻՅԷԻ մէջ յանձնաժողով մը նիստ գումարուեցաւ երէկ նախագահութեամբ Ելմտական նախարար Վսեմ. Նազիֆ փաշայի և ծխախոտի Ռէժիին վերաբերեալ գործերու վրայ խորհրդակցութիւններ կատարեց։ Ներկայ էր նաեւ Ռէժիի ընդհանուր տնօրէն Պ. Ֆարնէթի։

ՄԵԾ ՇՈՒԿԱՆ. — Կ'ըսուի թէ Մեծ Շուկայի կամարները վար չպիտի առնուին և թէ նախկին վիճակին մէջ պահելով նորոգութիւնք պիտի ըլլան։

ԿԱՌՔԻ ԱՐԿԱԾ. — Ռուսական դեսպան Պ. Նէլիտօֆ երէկ իրիկուն ժամ 9ին կառքով Ըլտըզէն կայարանը կերթար, երբ Պաղչէ Գափու ժամանեց, իր կառքը զարնուեցաւ թրամուէյի կառքի մը։ Դեսպանին կառքին ձախ կողմի եւտեւի անիւը կոտրեցաւ ինչպէս նաեւ այն ձողն, որուն կապուած են ձիերը։ Պ. Նէլիտօֆ առանց վնասուելու վար իջաւ և վարձու կառքով մը ճամբան շարունակեց։

ՔԱՐԱՓԱՆՑ ընկերութիւնը որոշած է մթերանոցներ շինել վաճառականաց ապրանքներու պահպանութեանը համար և առ այդ յատկացուցած է Ղալաթիոյ մաքսատան հին շէնքը։ Ընկերութիւնն առաջադրած ըլլալով պէտք եղած դիւրութիւններն ընծայել վաճառականաց, յանձն առած է հսկել ապրանքներու լաւ պահպանութեանը։ Ասկից զատ վաճառականք պիտի կրնան երբ որ ուզեն իրենց ապրանքները քննել, յաճախորդի ցոյց և նմոյշ առնուլ։

Ապահովագրական մեծ ընկերութիւն մը, քարափանց ընկերութեան դիմելով, առաջարկած է աժան գնով ապահովագրել մթերանոցներուն յանձնուելիք ապրանքները։

Քարափանց ընկերութիւնն որոշած է նաեւ յառաջիկային ի գործ դնել եւրոպական այն դրութիւնն, որուն համաձայն մթերանոցներու յանձնուած ապրանքներու համար տրուած ստացագրերն՝ փոխանակագրի նման՝ փոխանձելի են, ինչ որ մեծ դիւրութիւն մ'է վաճառականաց համար։

— Պոլսոյ կողմի քարափներուն շինութիւնք ի մօտոյ պիտի սկսին։

ԴԵՍՊԱՆԱԿԱՆ ՄԱՐՄԻՆ. — Ռուսական դեսպանն ու տիկին Նէլիտօֆ երէկ գիշեր սեղան մը տուին քանի մը հրաւիրելոց։

— Գերմանական նախորդ դեսպան Ռատոլինի իշխանը իր ազնիւ կին Օր. Լիսի Ռատոլինին հետ երէկ Պերլին ուղեւորեցաւ արեւելեան ճեպընթաց կառախումբով։ Իշխանը քիչ մը ժամանակ մնալէ յետոյ իր նոր պաշտօնատեղին Բեդրսպուրկ պիտի երթայ։

Վեհ. Սուլթանին կողմէ արարողապետ Մունիր փաշա և կայս. պալատան քարտուղարներէն Բեազիմ պէյ Ըլտըզէն կայարանն երթալով, ողջերթ մաղթեցին Ռատոլինի իշխանին։ Նոյնպէս Բ. Դրան կողմէ եպարքոսական թարգման Վէքիլ էֆէնտի և Արտաքին գործոց նախարարին թարգման Միքայէլ էֆէնտի։

Կայարանին մէջ կը գտնուէին նաեւ բարձրաստիճան պաշտօնատարք, օսմ. կառավարութեան ծառայութեանը մէջ գտնուող գերմանացի պաշտօնեայք ինչպէս նաեւ դեսպանք և գերման գաղթականութեան երեւելիք։

— Ռուսական դեսպանատան երրորդ թարգման Պ. Չէրվինս երէկ Ռուսիա ուղեւորեցաւ արձակուրդով։

ՂԱԼԱԹԻՈՅ Պորսային վարչութիւնը Ելմտական նախարարութենէն արտօնութիւն խնդրած էր որպէս զի Թապաքօ Քօռբօռէյշընի, Քօնէօլիտէ Քօռբօռէյշընի և Թրանսվալի արժեթուղթերը ընդունուին Պորսային մէջ։ Մոլլըքաշըքիս սեղանաւորական հաստատութիւնք ալ այդ մտօք դիմում ըրած են Առեւտրական նախարարութեան, յայտարարելով իրենց աղերսագրոյն մէջ թէ Ղալաթիոյ հրապարակին համար շահաւոր պիտի ըլլայ։ Այդ երկու նախարարութիւնք տակաւին պատասխանած չեն։

ՀՐԴԵՀ Ի Կ. ՊՈԼԻՍ. — Ապրիլ 5ի չորեքշաբթի օրուան ժամ 6էն մինչեւ ապրիլ 6ի հինգշաբթի օրուան ժամ 6, քօլերէ մահացու մէկ դէպք պատահած է Բերայի Մանճար թաղին մէջ։ Առաջուան բռնուածներէն մին ի Գասըմ Փաշա մեռած է։

ՅՈՒՆԱՑ Պատրիարքը Դատական և կրօնական գործոց Նախարարութեան յանձնած է երախտագիտութեան ուղերձ մը՝ մատուցանելու համար յոյժ կայս. գահոյից։ Տ. Անթիմոս այդ ուղերձով երախտագիտութիւն կը յայտնէ Վեհ. Սուլթանին կողմէ շնորհեալ ութսուներհինգ հազար ղրուշին համար։

—Յունաց Պատրիարքարանի Սինոդն ու Խառն ժողովը արտասովոր նիստ մը պիտի ընեն վաղը խելու համար Պատրիարքին մէկ յայտարարութիւնն ի մասին Էմինէն Զաֆիրօբուլօյ կտակագրոյ մէկ յօդուածին, որ կը վերաբերի Պատրիարքարանին և Կ. Պոլսոյ յոյն հասարակութեան բարենպատակ հաստատութեանց։

—Յառաջիկայ կիրակի օր տեղի պիտի ունենայ ընտրողական ժողովը Նիսուր՝ խառն ժողովոյ աշխարհական չորս անդամոց ընտրութիւնը կատարելու համար։

—Տ. Անթիմոս առջի օրը Զատկի առթիւ շնորհաւորական այցելութիւն տուաւ բոլոր մեծարգոյլիմներուն և արքեպիսկոպոսներուն։ Ն. Սրբազնութիւն երէկ ալ Պօրկազ կղզին երթալով շնորհաւորական այցելութիւն մը տուաւ նախորդ Պատրիարք Տ. Նէօֆիթօսին։

Տ. Անթիմոս յետոյ Հէյպէլի կղզին երթալով այցելեց աստուածաբանական վարժարանն, որուն վերաշինութեանը համար խորհրդակցութիւն մը կատարեց։

ՀԱՅԱԳՐԱԿԱՆ և Քաղաքական վե- [illegible]

ՆՈՐՈՒԹԻՒՆ. [illegible]

ԶԻՆՈՒՈՐԱԿԱՆ [illegible]

[illegible]

ՀԱՐԻՒՐԱՊԵՏ. [illegible]

ԺԱՄԱՆՈՒՄ.— [illegible]

[illegible] 172,000 [illegible] 165,000 [illegible]

[illegible]

ԵՂԵՌՆԱԳԻՏ ԱՏԵԱՆ. — Թ. Հաֆիզօլլի մէջ կը կարդանք թէ Եղեռնագատ ատեանն երէկ դատած է Վաչան ու Երուանդ անուն անձերն, որք իրենց գործած ոճրին համար ամբաստանուած էին։ Ատեանը դատապարտած է Վաչանը՝ հօթը տարուան և Երուանդն ալ հինգ տարուան բերդարգելութեան, ըստ տրամադրութեանց Պատժական Օրինաց 54րդ յօդուածի յանկուածին։

ՊԱՏՈՒԱՍՏԻ աշխատանոցն երէկ սկսաւ պատուաստի հիւթերու բաշխման։ Այս գործողութիւն ամեն օր պիտի կատարուի բաց ի ուրբաթէ։

ՎՃԱՐԵԿ առնելու պաշտօնական ճիշդին նախագահ փոխճանել Վասիֆ էֆէնտիի կնոջը 1721 ղրուշի ամսաթոշակ մը պիտի յատկացուի։

ԶԻՆՔ.— Նախընթաց օր Ռուսիայէն բերուած 120 ձիեր Բամի զօրանոցը տարուած են, ուր հարկ եղած քննութիւնք կատարուելէ յետոյ Էտիրնէ պիտի ղրկուին Բ. զօրաբանակին համար։

ՆՈՐ ԴԵՂ.— Ամասիոյ Քէօպրի գաւառակին Թաղապետական բժիշկ Տոքթ. Պետրոս էֆէնտի նոր դեղ մը գտած է [illegible]

ՎԻԵՆՆԱՅԻ օսմանեան դեսպանատունը հինգ հարիւր ֆրանք բաշխած է [illegible] ժողովրդեան, որք [illegible] էին Դանուբի յորդելէն։

ԽԱՂԻ ԹՈՒՂԹԵՐ. — Մէհմէտ Ալի է- [illegible] 1 [illegible] 95

[illegible] 438,681 [illegible] 400,456 [illegible] 14 [illegible] 489,490 [illegible] 547,638 [illegible]

[illegible]

ԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ.— [illegible]

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ [illegible]

[illegible]

ՆՈՒԻՐԱՏՈՒՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

[illegible]

Տեարք՝ Աղարեան Ժօզէֆ՝ գանձապետ, Միհրան Սավալան Խան՝ ատենադպիր, Ա. Ալլահվէրտի, կոմս տ'Առնու, Աղարեան Կրէկուառ, Աղարեան Ժան, Պառօձի Ժ., Քոյլարտ Վինսընդ, Քասթէլլի Է., Քասթէլլի Ն., Էսաեան Մ., Ֆառնէթի, Կիւրպէնկեան Գ., Կիւմիւշկէրտեան Գ., Հաճի-պիար Բոլ, Հաճի Հապիպ Աղա, Նէչէթ Աղա, Միրզա Ալի Էքպէր Աղա, Մէհմէտ Աղա Թէպրիզի, Մէհմէտ Թակի Աղա, Քէրպէլաի Ահմէտ Աղա, Հիւսէյին Աղա, Լա Ֆիւանդ Լ., Լիւչիօլի, Միրզա Հիւսէյին Աղա Իսպահանի, Իսմայիլ Խան (ընդհ. հիւպատոս), Մըսըըը Օնճիկ պէյ, Միձձի Լ. Ֆ., Օհաննէս Խան, Ունճեան Ալիկ էֆէնտի, Բանճրիի Ա., Բէտրէլլի, Սուվաճըօղլու Պ., Սղավրօ Ժան, Թահիր էֆ., Հուիթէյքըր Էտկար, Վուտս փաշա, Վուլֆինկ Կիւսթավ, Զարիֆի Լ., տը Զօկէպ դերակոմս։

Նուագահանդէսը տեղի պիտի ունենայ կիրակի ցերեկ, միջօրէէն յետոյ, ժամ 2 ու կէսին (Ը. Ե.) դեսպանատան մեծ սրահին մէջ։

Ցայտագիրը կը հրատարակենք վաղուան թուով։

ԱԶԴ

Անտոլըյէ Օսմ. Երկաթուղեաց Ընկերութեան

Տնօրէնութիւնս պատիւ ունի ծանուցանել արգոյ հասարակութեան թէ ամառուան եղանակին յատուկ կառախմբոց երթեւեկութեան ժամանակացոյցն, ամսոյս 13 հինգշաբթի օրէն սկսեալ կիրառութեան պիտի դրուի։

Նոյնպէս վերոյիշեալ թուականէն սկսեալ Հայտար-Փաշայի և Ֆէնէր-պաղչէյի միջեւ բանող կառախումբերն իրենց երթեւեկութիւնը պիտի վերսկսին։

Տնօրէնութիւն

Հայտար-Փաշա 1 ապրիլ 95

Գաւառական լուրեր

ՈՒՐՖԱ, 24 մարտ

Այս ձմեռուան օդերուն փոփոխականութիւնը՝ ուշադրութիւնս կը տանի 1893ի ձմեռուան մասին Աբէ-Նըէի գրածիս, որով՝ «Այս տարի Ս. Յակոբ կարծես կարկեցնելով աղքատներու վիճակին, չխօթուեց իր մօրուքը, կ'ըսէի, և գետինը անձիւն անճերմակ մնաց։ Բայց Ս. Սարգիս որ սովորաբար գաղջ եղանակ մը կ'ընծայէր մեզ, ընդհակառակն այս տարի իր արագահաս տօնին հետ՝ մեզ բերաւ առատ ձիւն և սառնաշունչ եղանակ մը։»

Մինչեւ այս յունուարին վերջի եօթնեկին մէջ ալ այս ձմեռուան մեղկութիւնը նշանակելով կը գրէի թէ «յոյժ հաճելի ձմեռ մը կ'անցընենք... տակաւին ձիւնի երես տեսած չենք և յունուարի լրման մօտենալուն՝ ընդհանրապէս անցած կը նկատուի Ուրֆայի ձիւնի եղանակը,» եւ ահա՛ գարնային սկզբնական ամսոյն— մարտի—միջին օրերուն մէջ, յանկարծ օդն աւրուելով 1-2 օրուան ազդեցիկ ցուրտէն վերջ, ձիւնի բաւական առատ տարափ մը ճերմակ գորգով համակեց գաւառիս դաշտերուն արդէն կանաչցած մակերեսը։

Ամբարանոցի տէրերն՝ ամառուան պաշար ըլլալու համար փութացին օգուտ քաղել տեղացած ձիւնէն՝ գիշերն իսկ ձիւնահաւաքներ հանելով, բայց՝ բրազեկներ կը հաւատեն թէ այս ապաժաման ձիւնէն ամբարուածը երկրին արդի համեմատական ջերմութեան բերմամբ դիւրահալ ըլլալուն՝ նախընթաց տարուանին կիսուն չափ ալ չկայ։

Այժմէն յայտնի կերեւի թէ յառաջիկայ ամառ, հօս, ձիւնին օխան՝ եռապատիկ աւելի գնով ձեռք պիտի բերուի՝ քան օխա մը հացը։

—Գաւառիս հունձքերը բարեյաջող պայմանաց մէջ կը գտնուին. բայց օդերուն փոփոխականութիւնը հաշուի առնելով, կարելի չէ որոշ բան մը ըսել վերջնական արդիւնքին համար։ Միայն թէ երբ հետեւութիւնը ցանքերու սկզբնաւորութեան համապատասխանէ, այս տարի ցորենը հօս Ջուրի գին պիտի իջնէ։

Արմտեաց արտածութիւնը, դէպի հացակարօտ գաւառները, կը շարունակէ տակաւին, առաջ հակառակ գիները միշտ իջնալու վրայ են։

—Մօտաւոր Զատկի տօնին պատճառաւ, աղքատաց նպաստներ բաշխելու համար նախապատրաստութեանց ձեռնարկուած են։

Այս առթիւ, ցաւօք կը յիշենք մօտերս պատահած մահը կէնճօհաննէսեան Յարութիւն էֆէնտիի, որ Զատկական նպաստներու բաշխման համար, արհեստաւորաց դասակարգերուն մէջ ամեն տարի սիրայօժար փոյթեռանդութեամբ հանգանակութիւններ ընելու գովելի սովորութիւնն ունէր։

—Եթէ մենք չձանձրանանք՝ միշտ բա՛ն մը,—անպա՛տ բան մը կայ գրելու մեր Կարմունջ գիւղի գպրոցի մասին։

Մեզ կը հաղորդեն թէ բիչ չատ կանոնաւոր ուսմունք առնելը մէկդի թողլով, դպրոցներու երկարժամանակեայ խափան վիճակին հետեւութեամբ, նոյն իսկ շընորհքով պարզ ընթերցանութիւն մը գիտցո՛ղն ալ հազուագիւտ դէմք մը կը դառնայ հոն։ Եկեղեցին փոխասաց չունի. երեք տէրտէրներէ երկուքը միշտ կը կարդան փոխերը, և ժամերգութեան վիճակը այնքան աղաւաղ թանգարման հասած է, որ նոյն իսկ եկեղեցաւէրները չեն հանդուրժեր, կիսատ կը ձգեն եկեղեցին ու կը հեռանան։

Կիրակի օրերը՝ ի չգոյէ ժողովրդեան սիրտը եկեղեցւոյն կապել գիտցող քահանայի, ոմանք կերթան մխիթարութիւն փնտռել Երիցական և Մկրտական բողոքականաց ժողովարանները, շատերն ալ խան կամ մահ կուգան հոլէրը (կոլերու հրապարակ,) և կամ կը գոզուին ակին գըմը (աղբիւրին շուրջը) ատէնէ-ատէնէն խորադելու։

Փ. Կ. Ո.

ԴՐԱՄԱՏՈՒՆ

Դ. Փ. ԶՈՐԲՈՒՐԵԱՆ

9. Ղալաթիա Քօմիսիոն խանին դիմաց Թիւ 9.

Սակարանի ու դրամական գործողութիւնք կը կատարուին գոհացուցիչ կերպով. կը ծախուին երկաթուղեաց վաւերացեալ բրօմէսներ ու վարաքայ՝ բուլեր։

Կտրոններ կը վճարուին ամենափոքր զեղչով։

Վիճակահանութեան ամեն տեսակ արժեթղթոց առուծախ եւ ամեն տեսակ արժեթղթոց սկիզբէն մինչեւ վերջի վիճակահանութեանց պաշտօնական ցուցակներէն վիճակները կը քննուին։

Առնուած արժեթղթոց թիւերը մասնաւոր տետրակի մէջ արձանագրուելով՝ կարեւոր շահեր անմիջապէս իմաց կը տրուին։

Դաւառներէն յանձնարարութիւնք փութով եւ գոհացուցիչ կերպով կը կատարուին, բաւ է որ փոխարժէք կամ արժեթուղթ միատեղ ղըրկուին։

Ուզուած տեղեկութիւններուն պատասխանի համար թղթատարի ծախքը պէտք է ներփակել ըլլայ։

Դիմել Ղալաթիա Քօմիսիոն խանին դիմացը, Թիւ 9. Դ. Փ. ԶՈՐԲՈՒՐԵԱՆ ԴՐԱՄԱՏՈՒՆ

189 8—26

Ս. Կ. ՊԵՏԻԿԵԱՆ

ԱՇԽԱՐՀԱԲԱՐ ԳՈՐԾՆԱԿԱՆ ՔԵՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ եւ ՇԱՐԱԴՐՈՒԹԵԱՆ ՏԱՐՐԵՐ

Ա. Շրջան

Ահաւասիկ նոր Քերականութիւն մը որ իր տեսակին մէջ լաւագոյնն է եւ կոչուած է նոր զարկ մը տալ Մայրենի լեզուին ուսման մեր վարժարաններուն մէջ։ Լեզուաբանական, մանկավարժական եւ գիտական նորագոյն եւ ամենակատարեալ մեթոտի մը վրայ յօրինուած այս քերականութիւնը դասագիրք մըն է որ անհամեմատ աւելի դիւրութիւն կ'ընծայէ թէ՛ դասատուներուն, թէ՛ ուսանողներուն։ Քերականութեան ուսումը յեղաշրջելու կոչուած այս նոր դասագիրքը կը յանձնարարենք Հայերէն Աշխարհաբար լեզուի բոլոր դասատուներուն, եւ վստահ ենք թէ անգամ մը որ սկսին գործածել զայն՝ իրենք ալ պիտի զարմանան քերականութեան «ձանձրալի» ուսման ա՛յսչափ դիւրացած եւ հաճելի դարձած ըլլալուն վրայ։

Այժմ հրապարակ ելած է Ա. ՇՐՋԱՆԸ որուն նիւթն է Մասունք բանի կամ բառեր։ Ընդհուպ պիտի հրատարակուին Բ. ՇՐՋԱՆ՝ Բառերու ստորաբաժանումը, եւ Գ. ՇՐՋԱՆ՝ Բառերու ձեւափոխութիւնը։

Կը գտնուի բոլոր գրավաճառներու քով, կեդրոնատեղին է՝ 27, Ֆինճանճըլար, Կ. Պոլիս.

Յ. ՄԱՏԹԷՈՍԵԱՆ վաճառատունը,

ԳԻՆ 2 ՂՐՇ.

ՏՈՔԹՈՐ ՉԻԼԻՆԿԻՐԵԱՆ

(Գում-գափու, Պատրիարքարան փողոց 15 Թիւ տունը)

Ցետ բազմամեայ փորձառութեան, այժմ հաստատուած ըլլալով վերոյիշեալ թիւ տունը, մասնաւոր խնամօք կը դարմանէ կուրծքի, մարսողական գործարանաց և ծննդաբերական ամեն տեսակ հիւանդութիւնները, և կը կատարէ վիրաբուժական ու մանկաբարձական գործողութիւններ։

Ամէն օր հիւանդ կ'ընդունի իր տունը և հինգշաբթի կէս օրէ վերջ ձրի կը դարմանէ։

Նաեւ չորեքշաբթի կէս օրէ առաջ եւ շաբաթ կէս օրէ վերջ կամուրջին գլուխը Քիւչիւքեան էֆէնտիի դեղարանը հիւանդ կը դարմանէ։ 187 50—50

Օ ՍՕԼԷՅԼ ՄԷԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

Զաֆի վրայ պէնտաւորում, հէրզանեհերու մըծաւանով ու փոխրաւանով վաճառում, 42, Բարտէօյ, Եէնի խան, Ղալաթիա, 42։

Այս հանրածանօթ վաճառատուն որ մեծերուած հին ապրանքներն ամբողջ սպառած է, վաճառատունը վերստին բացած է արգոյ հասարակութեան ու իր բազմաթիւ յաճախորդներուն կը ծանուցանէ թէ առաջիկայ տօներուն առթիւ այլազան ընտիր ու էն նորաձեւ կերպասներ և հաւաքածոյ մը բերելտուած է Ֆրանսայի եւ Անգլիոյ լաւագոյն գործարաններէն։ Հասարակութիւնը ՅՈՅԺ ԶԵՂՉԵԱԼ ԳԻՆԵՐՈՎ հագուստներ պիտի գտնէ, ու գոհունակութիւնը պիտի ունենայ իր ստակը ծախսել՝ աշխատանք հայթայթելով տեղացի գործաւորներու։

258 15—48

Ոսկեհանքի արժէթուղթք Հարաւային Ափրիկէի

Գնենք և ծախենք Առանց ո և է ծախքի

Croeusus deep
West Rand Mines
Sheba
British S. A. (Chartered)
Transvaal Consolitated etc. etc.

Ա. Ֆարրա
Փոխանակութեան Միջնորդ

15—90 264 Կ. Պոլիս

ՔՐԷՄ ՍԻՄՕՆ

ՍԻՄՕՆ ԲՐՆՁԱՓՈՇԻ
ՔՐԷՄ ՍԻՄՕՆԻ ԱՃԱՌ

Յանձնարարուած Փարիզի, Վիեննայի, Լոնտոնի, Պերլինի, Նիւ-Եօրքի բժիշկներէն։

Ամենէն պերճասէր կանանց կողմէ ընդունուած այս նրբին ու անուշաբոյր արտադրութիւններ կը ճերմկցունեն երեսին ու ձեռքերուն վերնամաշկը, անմահ ողորկութիւն մը կուտան մորթին, եւ կ'անհետացնեն ցուրտէն, արեւէն կամ ծովի օդէն մորթին վրայ գոյացած բոլոր այլայլումները։ 9—12

ԲԺՇԿ ՄՕՍԻՆԻ ԶԿ Ն ՕՐԱԼԻ

Կ. Պոլիս, 15 [illegible] 188[illegible]

Պարոնայք Սէգ ե Պօոուէ,

Յարմէ հետէ սկսած եմ գործածել ձեր Սէգ [illegible], միշտ լաւ արդիւնքներ ունեցայ մանկանց խալայն և անօրէնութեան հիւանդութեանց քանի մը դէպքերու մէջ։

Իմ կարծիքս է թէ այս հաճոյ և յաջող պատրաստութիւնը միշտ Նախամեծար համարուելու Մօսկէ ձկան իւղէն և կը յանձնարարեմ զայն։

ՏՐ. Ա. ԱՆՏՐԷԱՏԷՍ
Նախկին բժիշկ Օսմանեան բանակի

ՍԵՂԱՆԱՒՈՐԱԿԱՆ

ՍԱԿԱՐԱՆ ՂԱԼԱԹԻՈՅ

7/19 Ապրիլ 1895

Անուանական Դրամագլուխ	Թիւթոց Անուանական Գինըը	Տոկոս %	Անունք Արժեթղթոց	Թուական	Ընթացիկ Գիներ: Գոցուեցաւ երէկ երեկոյ	Ընթացիկ Գիներ: Բացուեցաւ այս առաւօտ
Ա. Ո. 7,183,372	100	1	Քոնսոլիտ Սերի A	1881	— —	6 20
» 10,241,048	100	1	» » B		— —	15 10
» 30,382,811	100	1	» » C		— —	31 —
» 43,963,396	100	1	» » D		28 39	28 33
Ֆր. 798,000,000	400	—	Ռումելիի Երկաթուղի	1870	156 50	155 75
Ա. Ո. 4,545,000	100	4	Օսմանիէ	1890	— —	103 —
Ֆր. 185,631,180	500	4	Բրիորիթէ	1890	— —	— —
Օ. Ո. 6,499,938	Ֆր. 500	5	Մարսային Պարտաթուղթ	1886	— —	— —
	[illegible]	[illegible]				
Ա. Ո. 10,000,000	20	10	Պանք Օթոման	1863	— —	— —
Օ. Ո. 550,000	22	11	Քրէտի Ժէնէրալ Օթոման	1869	10 33	11 25
Ա. Ո. 600,000	10	6	Պանք տը Քոնսդանդինոպլ	1872	— —	5 04
» 600,000	10	5	Սօս. Օթ. տը Շանժ է տը Վալ.	1872	— —	6 28
Ֆր. 14,000,000	140	140	Բաժնեթղթ. Լաւրիումի Հանքին	1878	— —	50 —
» 45,000,000	500	300	Անատոլուի (Բաժնեթուղթ	1889	— —	605 —
» 80,000,000	500	500 5	Երկաթուղիք (Պարտամուրհ.		— —	312 —
Օ. Ո. 200,000	20	8	Թրամուէյ (Բաժնեթուղթ	1882	— —	11 —
Ֆր. 709,506	500	500 5	(Պարտամուրհակ		— —	501 —
Ֆր. 100,000,000	500	200	Օսմ. Ռէժի	1883	— —	22 08
Ա. Ո. 110,000	1.40	1.40 6	Օսմ. Սիկարէթ	1892	— —	3 24
Օ. Ո. 440,000	11	5½	Օսմ. Ապահովագրական Ընկ.	1893	— —	8 75
Ֆր. 20,000,000	500	500	Ջրի Ընկերութիւն, Տէրքոս	1832	— —	465 —

ՍԹԻԼԱՆՑ (Բրիմ) DԻ ՎՐԱՅ	Օ. Ո.	Ղրշ.
8 օրուան համար 1000 հատի	3	45
1 ամսուան համար	7	—
1 օրուան համար	1	50
Իըլըր	—	—
Կանխիկ (Հէվալէսիզ)	—	40
ԸՆԹԱՑՔ ՓՈԽԱՆԱԿԱԳՐՈՑ		
Լոնտոն 3 ամիս Ղրշ.	111	½
Փարիզ » Ֆր.	22	65
Վիեննա 8 օրուան Ֆիոր.	10	90
Պերլին չէք Մարք.	18	25

ՍԹԻԼԱՆՑ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻԻ ՎՐԱՅ		
8 օրուան համար 25 հատի Ֆր.	4	—
1 ամսուան համար »	6	—
ԸՆԹԱՑՔ ԴՐԱՄՈՑ		
Անգլ. ոսկի Օ. Ո. 100 ղրշ.էն	110	30
20 Ֆրանքնոց	88	04
20 Մարքնոց (Գերմանական ոսկի)	107	20
Քրիմից	51	15
Ռուսլ Թղթադրամ	8	37
Մէճիտիյէ	108	04
Մանր արծաթ	103	—
Մէթալիք	96	—
Տոկոս Ղալաթիոյ Սակարանի	6	—

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆՔ

ՓԱՐԻԶ 19 Ապրիլ			
Քոնսոլիտ Օսմ. B Կնիկ.	Ֆր.	— —	—
» » C »	»	— —	—
D (Բացուած	»	— —	—
D (Գոցուած	»	26	10
Ռումելիի Երկաթուղի	»	155	—
Բրիորիթէ	»	488	75
Մարսային Պարտամուրհակ	»	501	87
Օսմանիյէ	»	476	25
Ռէժիի Բաժնեթուղթ	»	501	25
Պանք Օթոման (անուանկն.)	»	716	—
Ռանթ Ֆրանսական 3%	»	102	80
» » 4½%	»	108	55
» Իտալական	»	88	10
Քրէտի Լիոնէ	»	821	25
Քրէտի Ֆոնսիէ	»	— —	—
Քոնդուառ տ'էսքոնդ	»	— —	—
Սուէզի Բաժնեթուղթ	»	— —	—
Եգիպտական Միացեալ	»	530	50
Չէք Լոնտոնի վրայ	»	25	240
ՎԻԵՆՆԱ 19 Ապրիլ			
Ռումելիի Երկաթուղի	Ֆիորին	83	12
Օսմ. Ռէժի	»	244	—
Փոխանկ. Լոնտոնի վրայ ի տես		— —	—
» Փարիզի »		— —	—

ԼՈՆՏՈՆ 19 Ապրիլ			
Քոնսոլիտ Օսմանեան A	Ա. Ո.	63	50
» » B	»	45	25
» » C	»	28	50
D (Բացուած	»	— —	—
D (Գոցուած	»	25	87
Օսմ. Փոխ. 1891ի 4% (Երշխուբեալ.		— —	—
» » 1894 3½% (Եգպ. Հրկ.ով		— —	—
Պանք Օթոման (վճարեալ)	»	18	50
Այտընի Երկաթուղի	»	12	25
Միացեալ Եգիպտական	»	105	—
Առանձնաշնորհեալ »	»	— —	—
Անգլ. Քոնսոլիտէ	»	105	31
Ռանթ Հելլենական 5%	»	— —	—
» » 4%	»	— —	—
Պուլկար. Փոխառ. 6%	»	— —	—
» » Նոր 6%	»	— —	—
Փոխանկ. Փարիզի վրայ 3 ամիս		25	424
ՊԵՐԼԻՆ 19 Ապրիլ			
Օսմ. Փոխառութիւն 1888ի	Մարք	— —	—
Ռումելիի Երկաթուղի	»	143	—
Անատոլուի Երկթղ. ¼ Պրթղթ.	»	— —	—
Փոխանկ. Լոնտոնի վրայ 3 ամիս		20	410
» Փարիզի » 2 ամիս		— —	—
Մակեդոնիոյ Երկաթուղի		— —	—

ՓԱՐԻԶ, ՓՈՔՐ ՍԱԿԱՐԱՆ 19 Ապրիլ		
Օսմանեան Քոնսոլիտէ D. Սէրի	— —	—
» Երկաթուղի	— —	—
» Ռէժի	— —	—
Մարս զմմՊարտաթուղթ	— —	—
Բրիորիթէ	— —	—
Պանք Օթոման	— —	—
Եգիպտական Միացեալ	— —	—
Ֆրանսական Ռանդ 3%	— —	—

Ընդդէմ դժուարամարսութեան.—Շաունի Գինի։

THE LANCASHIRE INSURANCE COMPANY

ՄԱՆՉԷՍԹԸՐ ԱՆԳԼԻԱ
1852ին հիմնուած

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ 3,000,000 անգլ. ոսկի
ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 1,540,000 » »

Ապահովագրութիւնք ընդդէմ հրդեհի ամեն տեսակ կալուածներու վրայ, թէ բաւչէն և թէ փայտաչէն, կահերու և ապրանքներու վրայ։

Ընդհ. գործակալք ՊՕՆՏ ՍԻԼԼԷՐ և ԸՆԿ.
Ղալաթիա, Բիւչիւք Թիւնէլ խան, թիւ 4
Փոխ-գործակալ
ՊԵՏՐՈՍ ՀԱՄԱՄՃԵԱՆ
Պոլիս, Անանիատի խան

ՀԷՄԵԼԱՆԻ'Ի
ՀԷՄԵԼԱՆԻ'Ի
ՀԷՄԵԼԱՆԻ'Ի

1894ի օրինակներ, Տրնլօբ օդահան քաուչուներով ու անամէջ քաուչուներով, առաջին տեսակ։

Կը գտնուի Պ. Պ. ՊՕՆՏ ՍԻԼԼԷՐ ԵՒ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ քով, Ղալաթիա, Բիւչիւք-Թիւնէլ խան։ Ներկայացուցիչք անգլիական գործարաններու։

Կը խնդրուի քննել և բաղդատել։ 45

ԳՐԱՍԵՆԵԱԿ

ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ, ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹԵԱՆ ՀԱՇՈՒԱԿԱԼՈՒԹԵԱՆ

Բիւչիւք Ապպուտ խան, Թիւ 4. Մարբուճճըլար իչի, Ստամպօլ. Ամեն օր կէս օրէն վերջը

Սոյն գրասենեակի տնօրէնն, որ երկար տարիներ Օսմ. դատարանաց մէջ զազազան պաշտօններ վարելէ յետոյ այժմ փաստաբանութեան հետեւած է, կը վարէ սոյն գրասենեակի տնօրէնութիւնը։

ԿԸ ԽՄԲԱԳՐԷ Թուրք. լեզուաւ Օսմ. ամէն Նախարարութեանց և մասնաւորապէս դատարանաց ուղղելի ամէն կարգի և տեսակի աղերսագիր, իթիրազ, լահիա, բրօթէսթօ ինչպէս նաեւ ընկերական, առեւտրական և վաճառականական պայմանագիր, ծրագիր, մուրհակ, նամակ, յօդուած, ազդագիր և այլն։

Ընծեռած է ամեն միջոց և ձեռնհաս անձանց օժանդակութիւնն, որոց օժանդակութեամբ կը ստանձնէ.

ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ՝ օտար տէրութեանց Կ. Պոլսոյ հիւպատոսարանաց և Պատրիարքարանաց ուղղելի դատական, առեւտրական, վաճառականական և ընկերական նմանօրինակ ամէն կարգի և տեսակի գրութեանց՝ հայ. յուն. գաղ. անգլ. գերմ. ռուս. իտալ. իսպան. էբրայեց. և պուլղ. եզուօք։

ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹԻՒՆ՝ յիշեալ լեզուօք խմբագրեալ նոյնօրինակ ամէն կարգի և տեսակի գրութեանց՝ որ լեզուէ որ կը պահանջուի։

ԿԱՐԳԱԴՐՈՒԹԻՒՆ՝ չփոթ եւ կնճռալից հաշուոց. Տօմարակալութեան գրութեան վերածումն անկարգ տումարաց։

Գաղտնապահութիւն, ճշդապահութիւն, երաշխաւորեալ։ 958

ՓՇՈՐ ՊՐԱՈՒ

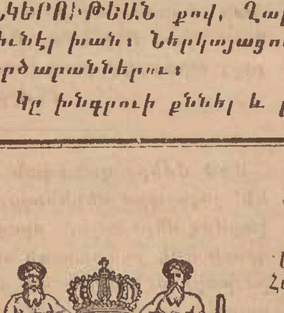

Միւնիխ, Պավիէռ
Հայթայթիչ Գերմանիոյ կայսր ու Բրուսիոյ թագաւոր Վիլհէլմ Բ.ի
Պաւիերայի գարեջուր, Կ. Փշորի գարեջրատան
Առեւտրական Խորհրդական
Աւստրիոյ-Հունգարիոյ թագաւոր կայսեր եւ Պաւիերայի խնամակալ իշխանին

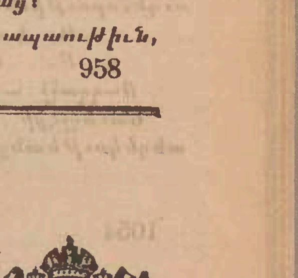

Առաջնակարգ գարեջուր Պաւիերայի, ուրիշ ամեն գարեջուրներէն վեր ի վեր, բոլորովին զուտ, համեղ եւ զովարար ըմպելիք, ամեն եղանակներու յարմար, ճանչցուած եւ յանձնարարուած նշանաւոր բժիշկներու կողմէ։

Գարեջրատունը 18[illegible]0ին հաստատուած է. ինք առաջինը եղաւ որ 1854ին սկսաւ գարեջուր արտածել շիշերով։

Տարեկան արտադրութիւնն է 600,000 հեկտոլիտր։ Կեդրոններ Գերմանիոյ եւ Զուիցերիոյ բոլոր մեծ քաղաքներուն մէջ, ի Լոնտոն, Փարիզ, Հավր, Ռուէն, Պրուսէլ, Լիէժ, Անվէրս, Ամստերտամ, Հաակ, Ռոթերտամ, Միլան, Հռոմ, Վիեննա, Նիւ-Եորք եւ այլն

Միտալներ եւ վարձատրութիւններ՝ Միւնիխի [1854], Քէօլնի [1865], Փարիզի (1867, Վիեննայի [1873], Հակէնաւի [1874], Ֆիլատելֆիայի (1876, Նիւրէնպէրկի [1882, ոսկի միտալ), Ամսթերտամի [1883, ոսկի միտալ], Պրուսէլի [1888, ոսկի միտալ եւ պատուոյ վկայագիր], Մելպուռնի (1889, առաջնակարգ արժանեաց շքաղբամ պատուոյ յիշատակութեամբ, ցուցահանդէսներէն։

Փշոր Պրաու գարեջուրը կը վաճառուի հետեւեալ գարեջրատուններն.

Տէմէրգրաքօրուլօ եղբարց քով, Բերա, Մեծ-Փողոց, Ռուսական դեսպանատան դէմ, թիւ 430։

Բոլոր Արեւելքի համար միակ ներկայացուցիչն եւ շիշով գարեջուր վաճառողն է.

«Փշոր Պրաու»
Վիլհէլմ Բալուրա

Բերա Մեծ-Փողոց, 1388 25 Պազար Ալման 7—78

ՕՍՄ. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԴՀ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԻՄՆԵԱԼ ԸՍՏ ՀՐՈՎԱՐՏԱԿԻ 1892 ՕԳՈՍՏՈՍ 2/14ԻՆ · ՎԵՀԱՓԱՌ ՍՈՒԼԹԱՆԻՆ 20 ՍԷՖԷՐ 1310

Ապահովագրութիւնք ՀՐԴԵՀԻ, ՓՈԽԱԴՐՈՒԹԵԱՆՑ, ԿԵՆԱՑ ԵՒ ԱՅԼ ԱՄԵՆԱՅՆ ՎՆԱՍՈՒՑ

ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻՆ, Կ. ՊՈԼԻՍ ԵԷՆԻ ԽԱՆ, ՔԱՐԱՔԷՕՅ, ՂԱԼԱԹԻԱ 28

PHŒNIX FIRE OFFICE

ԱՌԱՋՆԱԿԱՐԳ ԱՆԳՂԻԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

ՏԱՐԵԿԱՆ ՀԱՍՈՅԹ Անգղ. Ոսկի 1,000,000

ՖԻՆԻՔՍ

Հիմնեալ ի Լոնտոն այլին 1782

ՓԻՆԻՔՍ, հիմնեալ առաւել քան մի դար յառաջ, սոսկ հրդեհի ապահովագր. թեան ընկերութիւն մ'է՝ որոյ բաժնետեարք Անգղիոյ ամենահարուստ և հանրածանօթ դրամատէրներ են՝ ունենալով անսահման պատասխանատուութիւն:

ՖԻՆԻՔՍ ընկերութեան աշխարհահռչակ առատաձեռնութեան մի գլխաւոր ապացոյցն է 18.000.000 Անգղ. ոսկւոյ գումարն զոր ցարդ վճարած է հրդեհի վնասուց համար: 53

ՖԻՆԻՔՍ ընկերութիւնն կ'ապահովագրէ ընդդէմ հրդեհի և կայծակի կալուածք, կարասիք և ապրանք՝ յոյժ նպաստաւոր պայմանօք և միջնորդութեամբ սոտ. ցագրերոցս, որք ունիմք լիազօր իշխանութիւն կարգադրելու անմիջապէս մեր ապահովագրերոց կրած ձյասներն:

Հ. ՍՈՒՐԱՆ և ԸՆԿ. ընդհ. գործակալք Կ. Պոլսոյ, Պուլկարիոյ և Սեւ ծովու եզերաց Ղալաթիա, Պանք Օթօմանի վարի քովը ի Վիթալիս խան, գետնայարկ Թիւ 1:

ԻԼԱՆ ՊԱԶԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ

Մամուլթէմիլաթ Սէյանիկ Փրրգաարնըն մինագաստա օլան էրզաքընտան նանր ազիզ 34, կիւչթ 148, էրզ 71, սատէ 318, թուզ 24, սօղան 22, սբարմաչէթ 230, սապուն 110 հաթապ 3½, քէօմիւր 11, չայիր 18, բէյան 11, սաման 7, կազ 35, խուզիւմ 54, զէյթին խաղը 106, սիրքէ 24, զէյթին տանէսի 57, չէքէր 89 ֆասուլեա վէ նուխուտ 44, բէյնիր 145 փարա ֆիյաթլար իլէ մանալլինճէ Թալիպի էօհտէ-սինտէ օլտուղունտան պու ֆիյաթլարտան թէնզիլաթ իճրասը իլէ իթայա Տէրսաա-տէթտէ Թալիպ օլանլարըն մազամը այիի Սէրասքէրի լէվազիմաթը ումումիէ տայիրէ-սինէ կէլմէլերի իլան օլունուր:

Նօ. 24 3—3

Իզմիրտէ պուլունան ասաքիրը շահանէ-նին մինագաստայա զօնուլան էրզաքընտան բէքսիմաթ 54, նանըազիզ 32,50, կիւչթ 189,50, էրզ 75, սատէ 347, սօղան 14, նուհուտ 33,50, զուրու Ֆասուլեա 35, բուղէն զէյթ 115, բաթաթէս 32, զէյթին 73, չէրէր 80, սապուն 80, կազ 33, հաթապ 3.50 քէօմիւր 13 50, չայիր 61.5 սաման 8 փարայա մանալլինճէ Թալիպի էօհտէսինտէ օլտուղունտան մէզքիւր ֆիյաթլարտան թէնզիլաթ իճրասը իլէ իթասրնա Թալիպ օլանլարըն մազամը այիի Սէրասքէրի լէվազիմաթը ումումիէ տայիրէ-սինէ կէլմէլերի իլան օլունուր:

Նօ. 25 3—3

AU BON MARCHÉ

ՆՈՐԱՁԵՒՈՒԹԻՒՆՔ

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ԱՐԻՍԹԻՏ ԲՈՒՍԻԳՕ

ՓԱՐԻԶ

Վաճառատան ճակատը

ՓՈՔՐ ՇԱՀՈՎ ԵՒ ՎՍՏԱՀԵԼԻ

ԲՈՆ ՄԱՐՇԷ վաճառատուններն իրենց նիւթերուն մէջ ունին ամենէն կատարեալ, ամենէն ճոխ եւ ամենէն վայելուչ մթերքը. եւ ճանչցուած են իբր մեծ առաւելութիւններ ընծայող թէ տեսակին լաւութեան եւ թէ իրենց ապրանաց «իրական աժանութեան» կողմէ:

ԲՈՆ ՄԱՐՇԷ վաճառատուններն աշխարհիս ամենէն ընդարձակ, ամենէն լաւ կազմակերպուած վաճառատուններն են եւ կը ներկայացունեն ՓԱՐԻԶի ամենէն նշանաւոր ճետաքրքրական առարկայներէն մին:

ԲՈՆ ՄԱՐՇԷ կը ղրկէ նոյնպէս իր ձրիաբար իր ճիւ-ուածներուն բազմազան «նմոյշ»ները եւ իր պատրաստած նիւթերու օրինակներուն ալպոմները: Մինչեւ 25 ֆրանք արժէք ունեցող ապրանքները (բաց ի կարասիներէ եւ տեղ բռնող ապրանքներէ) ծրաւապէս կը ղրկուին մինչեւ այն նաւահանգիստն ուր նաւ պիտի դրուին:

Բացատրական է ԲՈՆ-ՄԱՐՇԷի վաճառատուններուն մէջ

Այն առաքմունք որք կրնան թղթատարական ծակերու միջոցաւ կատարուիլ, առանց փոխադրութեան ծախուց կ'ըլլան այնքան ծակերով որքան 50 անգամ ֆրանք որ կը պարունակէ կանխիկ վճարուած յանձնարարութիւնը:

Մինչեւ 100 ֆրանք արժէք ունեցող ապրանքները ծրիապէս կը ղրկուին մինչեւ այն նաւահանգիստն ուսկից նաւէն պիտի ճանուին. կանխիկ վճարեալ յանձնարարութիւններու համար 100 էն 5 եւ 7 առ 100 անոնց համար որոց առաքը ապրանքը ղրկուելէն ետքը կը վճարուի:

ԲՈՆ ՄԱՐՇԷ վաճառատունն աշխարհի ամեն կողմն առաքումներ կը կատարէ:

Ամեն լեզուով կը թղթակցի:

ԲՈՆ ՄԱՐՇԷ տունը մասնաճիւղ եւ ներկայացուցիչ չունի եւ կը խնդրէ իր յաճախորդներէն որ զգուշանան այն վաճառականներէն որք իր անունը կը գործածեն շփոթութիւն յառաջ բերելու համար:

VICHY

Միակ ճշմարիտ բաղդիկները ՎԻՇԻԻ են

PASTILLES VICHY-ETAT

Որ մետաղեայ կնքուած տուփերով կը ծախուին ՊԱՀԱՆՋԵԼ ՊԵՏԱԿԱՆ ՄԱՐՔԱՆ

ԳՈՆԷԷԻ ԳԱՊՍՈՒԼՆԵՐԸ

CAPSULES COGNET

Անմիջական կերպով կ'աղէկցնեն ՍԱՍՏԻԿ ՀԱՐԲՈՒԽ, ՀԻՆ և ՆՈՐ ՑՆՑՂԱՏԱՊ (ՊՌՕՆՇԻԹ):

Կուրծքի հիւանդութեանց դէմ գործածուող դեղերուն ամենէն ազդուն է:

Վաճառատեղին՝ Բարիզ, 43, Սէնթօնժ փողոց և ամէն դեղարան:

ՊԱԶԱՐ ՌՈՒՍ

Ալպէրթ Իլլեա և Ընկ.

447, Բերա Մեծ-Փողոց, 451

(ռուսական դեսպանատան քով)

մասնաւորապէս կը գտնուին՝

Սեւ խաւեար ընտրելագոյն.—Չորցած, աղած և համեմուած ձուկեր—Թարմ, մաքուր կարագ—Պանիրներ—Երշիկներ—Ժամպոն—Լեզուներ—Ֆիլէթօ—Համեմուած վարունգ—Հաճարի հաց—Պաքսիմատ—Պիսքիւի—Անուշեղէն—Թէյ:

Մեծ պէօպէօռ-Բէյն պահածոյ ռոպէլեա Վոտկա և ռուսական առաջնակարգ ըմպելիք

Որոշ գին

Ծան.—Պազար Ռիւսը շաբաթն երկու անգամ կանոնաւորապէս ապրանք կ'ընդունի: 210

ՏՐՔ. Ս. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ

Հաստատեալ 1852 ԱՆԿԼՕ-ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺՔ Հաստատեալ 1852

ԹԻՒ 396 ՄԵԾ ՓՈՂՈՑ, ԲԵՐԱ

Մասնագէտ առանց քաշելու յինտի արհեստական ակռաներ պատրաստելու, մէկ անգամէն ամենաաստիկ ցաւած ակռաները, ոսկի ադամանդ և մետաղով լեցնելու, ինչպէս նաեւ կը դարմանեն բերնի և ակռայի ամեն կերպ ախտերն և կը քաշեն առանց ցաւ զգացնելու: (Բացի կիրակիէ) ամեն օր առաւօտէն մինչեւ կէս օր: 38

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅԿԱԿԱՆ և ՄԱՐՈՔԵԱՆ

Ն. ԲԱՔԻ և Ընկ

Մարսիլիայի և Պոլսոյ միջեւ կանոնաւորապէս Բանող

Սէնտրալ շոգենաւը ուղղակի Մարսիլիա պիտի ուղեւորի Ապրիլ 23ին (Ը. Ե.):

Բարիզ-Լիոն-Մարսիլիոյ երկաթուղեաց ուղեւորութիւնն ի միասին առնլով,

Ա. կարգ 245 ֆրանք

Բ. » 175 »

Ուղղուիլ և տոմս առնել ուղեւորութեան Նաւուղղէքի, ուղեւորութեան և այլ տեղեկութեանց համար

Դիմելու գործակատար ԹԻՄՈԹԷ ԲԸՊՈՒԼ

1054 Մոմհանէ փողոց Թ. 108

ՔԻՒՆԱՐՏ (CUNARD)

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈԳԵՆԱՒՈՑ

Ուղղակի երթեւեկ կ'ընեն Լիվրբուլէ և Այսեւելեան մէջ

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնօ
Ումպրիա	7718	Պոլոնիա	4531
Էդրուրիա	7718	Սամարիա	3574
Սէրվիա	7391	Մարաթոն	2403
Աւրանիա	7268	Ալլաս	2393
Բավոնիա	5587	Սարակոսա	2166
Սէֆալոնիա	5517	Թարիֆա	2246
Կալլիա	4809	Բալմիրա	2144
Սիթիա	4557	Թրինիտատ	1899
Ալէպբօ	2143	Մորոգգօ	1855
Քէտար	1876	Քամբանիա	12950
Ճէրպուրկ	1614	Լուքանիա	12950
Գազալոնիա	4845		

Դիմել առ ԹՈՄԱՍ Ջ. ՃՈՆՍ գործակատար

Thomas ... [illegible]

Ալիքսիատիս խան, Թիւ 401

Ղալաթիա 932

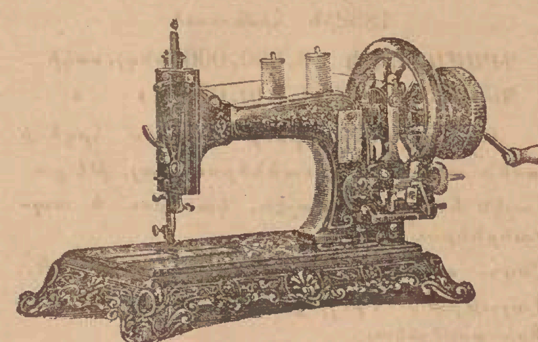

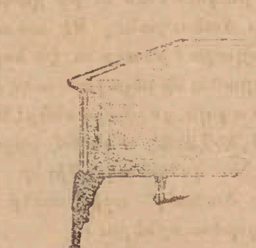

ԷՔՍԲՕՌ ՎԷՌՊԱՆՏ

ԸՆԿԵՐԱԿՑՈՒԹԻՒՆ ՄԵՔԵՆԱՅԻՑ ԳՈՐԾԱՐԱՆՆԵՐՈՒ ԵՒ ԳԵՐՄԱՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾԱՏՈՒՆՆԵՐՈՒ ԱՐՏԱԾՄԱՆ ՀԱՄԱՐ

ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. ՊՈԼՍՈՅ ՇՐՋԱՆԱԿ

Ցուցադրութիւն մեքենաներու եւ գերմանական ճարտարագործութեան այլ նիւթերու. Ղալաթիա, Բէր էմպ. Բազար եւ Մէհրէմէ փողոց, Թիճարէթ խան [նախկին կեդրոնատեղի Րէժիի]

Մեծ մթերք զանազան մեքենաներու, որք են՝ շոգեշարժ մեքենայք, կազով ու լաւբիւղով շարժող մեքենայք, որոց մին շարժման կը դրուի եթէ յաճախորդն ուզէ: Պարզ քարիւղի լամբարը մէկ ժամուան մէջ 0.4 քիլոկրամ կը սպառէ, այսինքն ժամը 15էն 20 փարայի: Կը գտնուին նաեւ ճախարակներ, ծակող մեքենաներ, բերան բացող մեքենաներ, երկաթաթիթեղէ եւ թանծրաքարտէ թիթեղաճատներ, թիթեղագործութեան, դարբնութեան, կաղապարութեան, ատաղձագործութեան մեքենաներ, ջրհաններ, ներկագործական երենաներ, շաղախ, գերմանական երկաթէ գերաներ, ասֆալտ, խայծղանաւոր քարդոն, խոհանոցի անօթ, կազի լամբարներ, ճնմիշի կ զմածք, պիսիքլէդ, կարի մեքենայ, եւն. եւն.

Մասնաճիւղ

ԱԹԷՆՔ, Սոֆիա լէս փողոց, 11 [նախկին Պերոտ Աթէնքի]

Տնօրէններ

ՍԵԼԱՆԻԿ, Թոփխանէ թաղ, ՊԻՐԷՈՍ, Պլիւտոն փող.

Գործակալութիւնք

ԼԵՎՈՆԿ ԻԶՄԻՐ | ՄԵՐՍԻՆ ՀԱԼԷՊ | ՊԷՅՐՈՒԹ ԴԱՄԱՍԿՈՍ | ՔԱՒՖԱ ԵԱՖԱ

Սոֆիա, Զանդա, Բաղրաս, Քալամադա, Շիրա, Վոլօ, Աղեքսանդրիա, Գահիրէ:

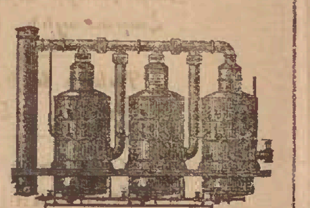

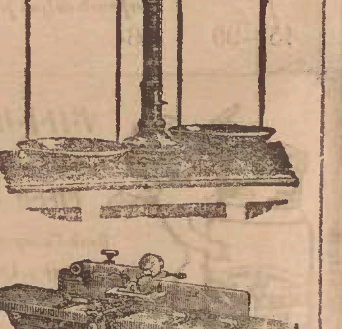

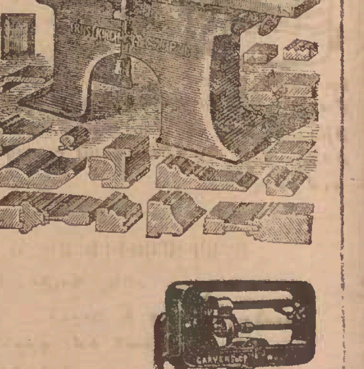

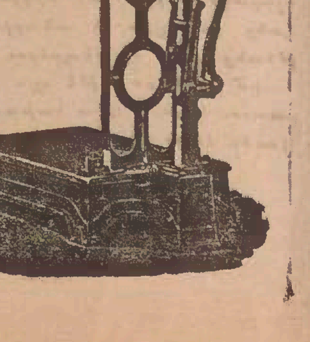

HAMBURG MUNICH UNITED

ՀԱՄՊՈՒՐԿ ԵՒ ՄԻՒՆԻԽ

ՄԻԱՑԵԱԼ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆՔ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

Դրամագլուխ	Փրանք 8,000,000
Պահեստի դրամ	» 10,028,000
Տարեկան հասոյթ	» 23,250,000

Ընկերութիւնքս ՓՈԽԱԴԱՐՁ ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԵԱՄԲ կ'ապահովագրեն մթերանոցներ և բնակութիւններ և սոցա մէջ գտնուած վաճառքներ և կարասիներ խիստ չափաւոր սակագնօք

894 Լիազօր ներկայացուցիչ Կ. Պոլսո

ԳԱՌՆԻԿ ԱՍՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐ. Պոլիս. Պահչէ-Գափու. Ընտանիատիս խան. 12, 13, 14

SANTAL SALOLÉ LACROIX

ԳԱՊՍՈՒԼՆԵՐԸ

Միզային գործարանի հիւանդութեանց դէմ գործածուող հականեխիչ դեղերուն ամենէն ազդուն և ամենալաւ իւրացնելին է:

Վաճառատեղին՝ դեղարան Լագրուա, 76, Շաթօ-տօ փողոց. Բարիզ.

Կը գտնուի բոլոր դեղարաններուն մէջ:

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ՏՈՒՆ ԹԷՅԻ

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ ՅԱՄԻՆ 1880

Կ. ԵԱՎՐՈՒԵԱՆ · Յ. ԽԱԶԳՈՒԼԵԱՆ

MARQUE DEPOSÉE

Մասնաճիւղը կը գտնուի Օսմանեան ամեն քաղաքներուն մէջ

Թէյի գործածութեան ընդհանրանալովն, թէյի ճաշակն ալ նրբացած է, որով թէյի առեւտուրն վաճառականութենէ աւելի արուեստ մըն է, որ միայն երկարատեւ և ճոխ փորձառութեամբ կ'ստացուի:

Մեր տունն, որ արդէն հանրածանօթ էր բազմամեայ ընդարձակ գործառնութեամբք, այս տարի ալ իր մասնաւոր գործակալաց ձեռամբ գնած է բազմազան և խիստ մեծաքանակ ընտիր թէյեր Չինաստանի, Ճավայի, Սէյլանի և Հնդկաստանի գլխաւոր արտադրիչներէ. և արդէն հասած են մեզ, և հետզհետէ պիտի ստանանք թէյեր, որք գերընտիր հոտաւէտութեամբ ամէն ճաշակի յարմար ըլլալով հանդերձ գներու անհամեմատ աժանութեամբ մեզ մատուցած առաւելութիւնք, մեր տան դէմ մրցումն անկարելի կընեն:

Մեր բազմաթիւ յաճախորդաց պահանջմանց լաւ եւս գոհացում տալու համար ընդարձակած ենք մեր մթերանոցն, ուր ամէն տեսակ ընտիր թէյեր թէ՝ անտուփներու և թէ՝ այլ և այլ մեծութեամբ տուփերու մէջ մեծաքանակ միշտ պատրաստ կը գտնուին:

Թէ՝ Կ. Պոլսոյ և գաւառաց, և թէ օտար երկրաց մէջ մեր տան ցուցուցած վստահութիւնն կը քաջալերէ մեզ առաւել եւս յարիլ մեր սկզբունքին, որ է ...

Մեր թէյերու առաւելութեանց ապացոյցներէն մին ալ, անոնց խաչուած կեղծերն հրապարակին վրայ գտնուիլն է, որոց դէմ զգուշանալու համար կը խնդրենք որ միշտ փնտռէք ՄԵՐ ՑԱՏՈՒԿ ՆՇԱՆՆ ու մեր տան հասցէն, Կ. ԵԱՎՐՈՒԵԱՆ, Յ. ԽԱԶԳՈՒԼԵԱՆ Ճէլալ պէյ խան Թիւ 10, Պահճէ-Գաբու: 19

EMULSION SCOTT

(ՍԳՕԴԻ ՕՃԱՌԷՆ)

ՄՕՐԻՒ ՁԿԱՆ ԺՈՒՏ ԻՒՂ,

Ի հիփոֆոսֆիթ կրով և սոտայով

Պատրաստեալ ձեռամբ ՍԳՕԴ և ՊՕՈՒՆԻ, ի Նիւ-Եորք:

Կաթին չափ ախորժահամ է

Մօրուի ձկան համը խիղ բոլոր յատկութիւններէն զատ, հիփոֆոսֆիթներու յատկութիւններն ալ ունի

Կը բուժէ Թոքախտը

Կը բուժէ անարիւնութիւնը

Կը բուժէ խուլերը

Կը բուժէ հազը, ցրտառութիւնները

Կը բուժէ ընդհանուր տկարութիւնը

Կը բուժէ մանկանց նիհարութիւնը

Բժիշկներէն ընդունուած է, ախորժ համ ու հոտ ունի, գեղեցիկ է, և ամենէն փոքրիկ տղաքներն կը տանին զայն.

Կը վաճառուի գլխաւոր դեղավաճառաց և դեղագործաց քով:

Գործակալութիւն ի Կ. Պոլիս, ՀԱՄՄԷՐ ԵՒ ՀԱՈՒՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ

Լիվրբուլէ Անգլիոյ, Կ. Պոլսոյ և Օտեսայի միջեւ

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍՆ ՈՐԴԻՔ և ԸՆԿ.

Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ
Ալպանօ	2000	Ֆլամինկօ	1600	Բալէրմօ	3200
Անճէլօ	3000	Կալիլէօ	5500	Բոլոնիա	1700
Արօլօ	5500	Կիդոնօ	2200	Բլաթօ	1500
Արկօ	2300	Կօզօ	1800	Բօլօ	1000
Արիօսդօ	3000	Կրօտօնօ	2200	Քուիդօ	2800
Պասանօ	3000	Հիրօ	2000	Րինալտօ	4400
Պօրօտինօ	2200	Հնտօսդօ	3000	Րինալտօ	3200
Պրավօ	2000	Հինտու	7000	Րօլլօ	3000
Պրֆֆալօ	8800	Համպէր	1200	Րոմէօ	3500
Քէյրօ	2600	Այակօ	5000	Րօզարիօ	3500
Քալիբսօ	2500	Ճիւնօ	2300	Սալէրնօ	4000
Քամէօ	2100	Քէլսօ	2000	Սանդիակօ	8200
Քազօ	2000	Քօլլինօ	4 00	Սարֆօ	2000
Քօմօ	2700	Քօմնօ	2200	Սիլլիօ	2000
Զիբակօ	5000	Լէօ	2900	Սօրէնտօ	4300
Դիօ	5500	Լէանտրօ	4300	Թ. Ուիլսըն	3000
Դօլօրատօ	3400	Լիվօրնօ	3000	Թուրսօ	1200
Տիգօ	1500	Մալմօ	1500	Թօլլտօ	2800
Տօմինօ	2500	Մարէնկօ	4300	Թօրբիտօ	900
Տուրօ	1800	Մարգէլլօ	3500	Ուրպինօ	5000
Տրաբօ	2100	Միլօ	2000	Վօլթուրնօ	5000
Էպտօ	1600	Մուրիլօ	3100	Ւէնօ	3600
Էլտօրատօ	3000	Նէլօ	2000	Զէպրա	1000
Էլէթրօ	3200	Օբլանտօ	3000	Զէֆալոնիա	200
Տրանտօ	2600	Օթէլլօ	5000	Զրմօ	200
Ֆալքօն	800	Օզրանտօ	4500	Զէրօ	140
Ֆիտօ	700	Օզօ	2000	Ֆօսքիրէօ	120

Էմիրըլն Մոնարք 8000 Բիրժըըն Մոնարք 8000

Լըվիըն Մոնարք 8100

Իոնօ շոգենաւը, Նաւապետ Ուօրըն, ընդհանուր վաճառքով Հըլէն մեկնած է ամսոյս 8ին ուղղակի Պոլսոյ համար և 20ին հոս կ'սպասուի:

Գայրօ շոգենաւը, Նաւապետ Պէրրարդ, ընդհանուր վաճառքով Հըլէն մեկնած է ամսոյս 13ին ուղղակի Պոլսոյ համար, եւ 28ին հոս կ'սպասուի:

Սէպէրօ շոգենաւը, Նաւապետ Ճօնըըն, ընդհանուր վաճառքով այժմ կը բեռնաւորի ի Հըլ և ամսոյս 19ին պիտի մեկնի ուղղակի Պոլիս գալու համար:

Ուղեւորներու համար ամէն դիւրութիւն կընծայուի

Դիմել առ Ֆ. ՀԻԼՏ ԵՒ ՌԻՑՕ Գործակալք.

39 Թիւ 17—18, Քիւչիւք Միլլէթ խան, Ղալաթիա

ՄՈՍ

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Լիվըբուլէ, Պորտոյէ, Մէնչէսդրէն և Սեւ Ծովէ միջեւ Բանող ...

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Ռամսէս	3000	Թիպս	2500
Անպիս	3000	Նէֆթիս	2400
Թէպրըը	3000	Օսայրիս	2250
Քեանոբուս	3000	Բէրա	2250
Ֆարոս	3000	Սֆինքս	2000
Օսմանլի	3000	Կասըրնի	1500
Մարիօթիս	2500	Կոլքիս	1500

Դիմել առ Ժ. Վ. ՎԻԹՕԼ և ԸՆԿ.

Ուիթօլ խան

ՃԷՅՄՍ ՄՈՍ և ԸՆԿ.

847 31, Ճէյմս Սդրիդ Լիվրբուլ